

Przedpłata.

na „Głos Narodu“ wynosi:
w Krakowie: miesięcznie
kor. 2.—. Za odnośnienie
do mieszkania dopłaca się
40 hal. miesięcznie.

Adres Redakcji i Admini-
stracji: ul. św. Jana 1. 3.

Telefon Nr. 190.

GŁOS NARODU

OZIENNIK POLITYCZNY, ZAŁOŻONY W ROKU 1893 PRZECZ JÓZEFA ROGUSZA.

REDAKTOR NACZELNY: Dr. ANTONI BEAUPRÉ.

Przedpłata.

na „Głos Narodu“ wynosi:
na prowincji: miesięcznie
kor. 2.40. W państwie nie-
mieckiem kwartalnie: 10
koron. W innych państwach
kwartalnie koron 12.—.

Numer pojedynczy zwykły
12 hal.

Numer niedzielny i numer
z dodatkiem powieść. 16 h.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje upoważniony przedsiębiorca tego działu p. Jan Strycharski w biurze inseratowem „Głosu Narodu“ przy ul. św. Jana 1. 3 (parter.)
Od miesiąca wiersza drobnem piśmem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, — za każdy następny raz 12 halerzy. — Nadesłane po 60 halerzy, od wiersza za każdy raz. — Śluby
nekrologi etc. wiersz 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokołowski, pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurtie
nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wrocławiu). — M. Opelik, R. Mosse, M. Duker, H. Schalek, w Paryżu C. Adam rue de Varenne 38.

Nr. 82.

Kraków. Czwartek dnia 10 Kwietnia 1902.

Rok X.

Niedźwiedzia przysługa.

Niedźwiedzia prawdziwie przysługę wyrządził wiedeński korespondent „Czasu“ hr. Kazimierzowi Badeniemu i większości Koła polskiego, ogłaszając niezupełnie zresztą dokładne wspomnienia o powstaniu ówczesnej prawicy. Zdaniem korespondenta zamysłał hr. Badeni utworzyć w parlamencie większość, „w którejby obok Czechów znalazły się umiarkowane grupy niemieckie“, zamiarowi temu przeszkodziła jednak intryga. „Ruchliwa bowiem grupka w Kole polskiem, która przedtem i potem zaznaczała się jako organ wykonawczy stronnictw niemiecko-liberalnych“, a teraz pragnęła obalenia Badeniego, zorganizowała większość „na prawicy“, wmawiając w Koło polskie, że prezydent ministrów tego sobie życzy.

Nie będziemy się spierać z autorem korespondencji, czy istniało wtenczas w Kole polskiem stronnictwo, dążące do obalenia hr. Badeniego, lub nie, ale zaznaczyć musimy, że jeżeli rzeczy miały się tak w istocie, jak korespondent opisał, to katastrofa następna była tylko skutkiem niezręczności prezydenta ministrów, albo zastanawiającej nieudolności Koła polskiego.

Trudno bowiem pojąć, dlaczego hr. Badeni, mając plan ułożony, nie porozumiał się z przywódcami Koła, jeszcze trudniej, dlaczego ci przywódcy, przed powzięciem tak ważnej i doniosłej uchwały, nie zapytali prezydenta ministrów, chociażby telefonicznie, czy postanowienie Koła będzie nam na rękę, lub nie? Takiego zaniedbania — że łagodnie rzecz nazwiemy — nie podobna sobie wytlomaczyć i jest tu coś, czego autor korespondencji nie dopowiedział, lub dopowiedzieć nie chciał, jest mianowicie chyba wzajemna nieufność i niechęć pomiędzy ówczesnym prezydentem ministrów a Kołem polskiem. Ze hr. Badeniego zamiarów swoich bezwzględnie w tajemnicy nie trzymał, dowodzi wzmianka o p. Halbanie. P. Halban, wtedy szef biura Izby poselskiej, występuje w korespondencji „Czasu“ jako „mały opatrzeniowiec“. On zrozumiał natychmiast doniosłość uchwały Koła, on „pospieszył“ do hr. Badeniego, on „telefonicznie prosił redakcję o wstrzymanie enuncjacji“.

Mamy wprawdzie wysokie wyobrażenie o przenikliwości p. Halbana, ale trudno nam wierzyć, aby, nie wiedząc nic a nic o zamiarach hr. Badeniego w lot zrozumiał wszystko. A jeżeli, co zdaje się być pewnem, hr. Badeni uznał za stosowne wtajemniczyć w swoje plany szefa biura Izby, to nie pojmujemy zarówno, dlaczego nie porozumiał się z komisją parlamentarną Koła, z pp.: Jaworskim, Bilińskim lub Madejskim? Albo więc działał niezręcznie, albo też zamierzał stworzyć większość w Izbie z pominięciem Koła polskiego, a wtedy uchwała Koła przedstawia się nie jako dzieło intrygi ale jako krok polityczny, wynikający z ówczesnego położenia.

Nie wiemy, jaki zamiar miał właściwie korespondent „Czasu“, ogłaszając światu swoje reminiscencje, ale to pewna, że się nie przysłużył ani hr. Badeniemu ani Kołu polskiemu, a podniósł tylko zasługi p. Halbana.

Koniec secesji ruskiej.

Stało się więc to, o czem przed kilku dniami donosiliśmy za „Hałyczaninem“, oto minister oświaty wydał rozporządzenie, uwzględniające do pewnego stopnia żądania ruskie i można teraz spodziewać się, że młodzież ruska powróci do Lwowa. Reskrypt ministerjalny postanawia:

1) Książeczki legitymacyjne (indeksy) mają być w myśl § 24 rozporz. min. z d. 1 października 1850 r. drukowane i wypełniane w języku

łacińskim. Nie wolno więc wypełniać książeczek pisownią ruską. Tylko wykłady zapowiedziane przez profesorów mogą być w myśl owego przepisu w języku wykładowym wpisane.

W ten sposób ministerstwo uznało za słusne zarządzenie dziekana ks. dra Fijałka, który nie pozwolił wypełniać indeksów i wykładow łacińskich w języku ruskim i ruską pisownią. Wolno jednak akademikowi podpisać się w języku własnym.

2) Wszelkie formularze uniwersyteckie i inne druki mają być wydawane w języku polskim, a zatem w tym samym języku wypełniane. Wyjątek stanowią tylko, w myśl rozporz. z r. 1879, katalogi podręczne profesorów i świadectwa kolokwialne (prywatne), które mają być drukowane w języku wykładowym profesora.

3) Na pisemne podania, wniesione do władz akademickich, należy wydać odpowiedź pisemną w tym języku krajowym, w jakim wniesiono podanie, a zatem na pisemne podania ruskie, w myśl uchwały senatu z r. 1878, po rusku.

Jakkolwiek od tego, na co minister zezwolił, do utworzenia ruskiego uniwersytetu, bardzo daleko, oto zdaje nam się, że uczyniono wszystko, co uczynić można było w kwestji językowej i że zatem młodzież ruska nie ma powodu do tułania się dalej po obcych uniwersytetach. Inaczej oczywiście argumentuje „Diło“, ono widzi w rozporządzeniu ministerjalnem nowe pokrzywdzenie Rusinów, zapowiada z góry, że młodzież ruska powróci do Lwowa tylko po to, aby rozpocząć dalszą borbę, bo to, co zrobiono, okazało się niedostatecznem.

Możemy więc przygotować się na poprawne wydanie skandalicznych zajęć z ubiegłego roku.

Nowe niebezpieczeństwo.

Do krajów europejskich, najbardziej przesycanych żywiołem żydowskim, należy Rumunja, w której żydzi osiedlali się gromadnie jeszcze za czasów panowania tureckiego. Wzrósłszy, jak wszędzie, w siłę materialną, stali się oni groźnymi współzawodnikami ludności rodzimej, zagarnęli w swoje ręce cały prawie handel rumuński, a w dodatku opanowali po miastach rękodzieła, wypierając wszędzie chrześcijan powoli ale stale. Położenie ich prawne było jednak zawsze niepewne; ponieważ żydzi w Rumunji są jak zresztą i u nas, przybyszami, przeto rząd tamtejszy nie uznał ich dotychczas za obywateli państwa. Żydzi zatem nie posiadają tam praw obywatelskich i są zawsze traktowani jako cudzoziemcy, których pozbyć się nie można, bo są zbyt liczni, a powtóre, ponieważ żadne inne państwo nie chce ich przyjąć. Mimo to jednak szkodliwy wpływ żydostwa dał się odczuwać coraz silniej w życiu ekonomicznym Rumunji i dlatego rząd chwycił się radykalnego środka, przedłożywszy Izbie nową ustawę o cudzoziemcach, która została już uchwalona i przez króla sankcjonowana.

Ta ustawa, składająca się z 97 paragrafów, zawiera następujące ciekawe postanowienia: Oto najpierw, cudzoziemiec może zajmować się rzemiosłem lub handlem tylko wówczas, jeżeli udowodni, że w jego ojczystym kraju Rumunom pozwolono trudnić się tym samym handlem lub rzemiosłem. Ponieważ jednak ów „cudzoziemiec“ jest żydem, którego rodzice i dziadowie mieszkali w Rumunji i który zatem nie ma innego ojczystego kraju, bo sam nie wie, skąd jego przodkowie przywędrowali, więc żydom odjęta jest wszelka możność złożenia sądowego dowodu. W następnym jednak paragrafie głosi ustawa, że jeżeli cudzoziemiec nie przedstawi wymienionego wyżej świadectwa, to jednak może trudnić się rzemiosłem lub handlem, wszelako pod warunkiem, że otrzyma indygenat od Izby handlowej albo rzemieślniczej, od komisji egzaminacyjnej, od komi-

tetu patentowego i wreszcie od sądu handlowego; żeby jednak zrozumieć, jak cudzoziemcowi trudno będzie pozyskać dla siebie owe instytucje, dodajemy, że one — wedle ustawy — powinny się składać z osób, posiadających wszystkie obywatelskie i polityczne prawa kraju.

Inny paragraf ustawy orzeka, że cudzoziemiec może stale mieszkać w gminie wiejskiej w takim jedynie razie, jeżeli na to się zgodzą wszyscy członkowie gminy, a władza administracyjna zatwierdzi ową zgodę. — Wreszcie jeszcze inny paragraf ustawy nakazuje dopuszczać do współubiegania się o wszelkie dostawy i roboty publiczne tylko tych, którzy posiadają obywatelskie prawa, ale nakłada na nich obowiązek złożenia świadectwa, iż przy wykonywaniu dostaw lub roboty publicznej będą się posługiwali wyłącznie rzemieślnikami i robotnikami, mającymi obywatelskie i polityczne prawa w kraju.

Tych praw żydzi w Rumunji nie posiadają, choćby tam się urodzili, odbyli służbę wojskową i płacili podatki. Nie głosują oni na posłów i radnych, nie mogą być wybierani do żadnej instytucji, nie mogą zasiadać jako sędziowie przysięgli.

Osobny wreszcie przepis postanawia, że przy wszelkich dostawach i robotach publicznych, oferty krajowców choćby były wyższe o 5% od ofert cudzoziemców, mają stanowcze pierwszeństwo.

Jaka nauka dla nas mieści się w tem postanowieniu! Jak silnego poparcia doznałby nasz rodzinny przemysł i handel, gdybyśmy podobny przepis systematycznie zastosowywali!

Jak już powiedzieliśmy, ustawa o cudzoziemcach zyskała moc obowiązującą w Rumunji; następstwa jej dla żydów są nieobliczalne. Odjęto im poprostu możność istnienia w tym kraju. Nie będą mogli, z małymi wyjątkami, trudnić się ani handlem, ani rzemiosłami, a ponieważ do rolnictwa nigdy się nie wezmą, nie pozostanie im nic innego, jak wywędrować. I tu właśnie powstaje dla nas specjalnie, ogromne niebezpieczeństwo. Rumuńscy żydowscy bogacze pozostaną w kraju, albo wyniosą się do Wiednia i do Budapesztu, gdzie znajdą się jakby u siebie, ale cała masa proletariatu zwali się niezawodnie do Galicji, bo to kraj najbliższy, ziemia obiecana, którą mogą wyzyskiwać do woli. Na tę ewentualność zwracamy uwagę władz krajowych. Należy wszelkimi sposobami zapobiedz tej bardzo niepożądaney migracji. Dość już mamy własnych żydów, a niedawno otrzymaliśmy przybytek około 300.000 żydów rosyjskich, którzy osiedlili się w Galicji wskutek wyjątkowych ustaw przeciwko nim w Rosji wydanych. Jesteśmy przesyceni tym bądź co bądź rozkładowym żywiołem i każde jego wzmocnienie powiększa niemoc naszego narodowego organizmu. Wobec tego należy z góry poczynić wszystkie zarządzenia, aby zapobiedz napływowi rumuńskich żydów; będą oni używać różnych sztuczek, podstępów i zrad, aby przedostać się do Galicji, — żydowska prasa wiedeńska już dziś przygotowuje dla nich teren, tem większa powinna być czujność władz krajowych, tem pilniej samo społeczeństwo powinno baczyć, aby nie zostało zaskoczone nowem najściem Izraela.

Jaworski i Piętał

w oświeceniu niemieckiem.

(Artykuł „Oeste Volksztzt“. — Podkopane stanowisko Koła polskiego. — Gniewy pana Jaworskiego. — Charakterystyka ministra Piętała. — Woda na nasz młyn).

Nasz korespondent wiedeński (Mm.) pisze:

Jak się w głowach niemieckich przedstawiało położenie Koła polskiego od początku bieżącej kadencji parlamentarnej,

na to daje odpowiedź w „Oesterreiche Volkszeitung“ jeden z członków komitetu lewicy (Obmännerkonferenz), prawdopodobnie hr. Stürgkh.

Polacy — oświadczają ów polityk — od szeregu miesięcy są z nowego położenia w Izbie niesłychanie niezadowoleni. Wpływ ich zmniejszony; ich poprzednie stanowisko, tak dominujące, podkopane. Nowy kierunek polityczny nienawidzą całą duszą. Jaworski był poprzednio niemal wszystkim. Te świetne dni minęły. Polacy nie mogli tego przeboleć. Dlatego też pan Jaworski wzdychał do okazji i starał się ją sprowadzić, by znowu pokazać pazury. Przy głosowaniu nad Cyleją uruchomiono całe Koło. Z wyjątkiem Czecha, którego nie można było przewieźć na rozkaz telegraficzny, stawili się posłowie polscy co do jednego. Wszystkie zabiegi, zwłaszcza magnatów liberalnych, by Polaków pozyskać, a przynajmniej skłonić do częściowego wyjścia z sali, nie zdały się na nic.

Dawna większość klerykalno-feudalno-słowiańska postanowiła wymierzyć cios w nowy, niewygodny dla niej kierunek.

Zwłaszcza pan Jaworski, ten stary strategik parlamentarny, który ciągle zaciskał pięść w kieszeni, chciał stworzyć taką sytuację, jaka pozwoliłaby mu znowu grać u góry rolę zbawcy.

O ministrze dr. Piętaku ów polityk niemiecki wyraża się w sposób następujący:

Osobistość dr. Piętaka jest bez znaczenia; wpływ jego polityczny niemal żaden; jego dymisji zatem nie można uważać za zadosyćuczynienie dostateczne dla Niemców. Piętak jest i był podczas głosowania nad Cyleją pedwładnym pana Jaworskiego. Ten ostatni go prowadzi i daje mu wskazówki.

Oto odpowiednie ustępy z długiego artykułu, odnoszące się do Koła Polskiego.

Przytoczyliśmy je rozmyślnie, jako pierwsze, publiczne i wyraźne stwierdzenie z strony Niemców, że gabinet dra Koerbera wytworzył nowy porządek rzeczy w Izbie poselskiej kosztem stanowiska i wpływów politycznych Koła Polskiego. Nas, którzy od samego początku to wykazujemy i popieramy dowodami, spotykały insynuacje, a nawet niskie paskwile.

Dzisiaj to samo stwierdza dziennik, nie tylko występujący się hrabiemu Stürgkhowi, lecz będący oficjalnym organem stronnictwa ludowego niemieckiego. Może ci, którzy nam nie chcieli uwierzyć, zechcą dać wiarę słowom Niemca, radującego się, że dr Koerber zdołał zaszkodzić Kołu polskiemu. A zdaje się, że żaden Polak bez względu, jakie wyznaje zasady polityczne i do jakiego należy stronnictwa, nie ucieszy się wobec faktu, że powaga i znaczenie reprezentacji narodowej doznały poważnego uszczerbku. Może też zadumają się nieco głębiej ci półurzędowi chwalczy dra Koerbera, którzy w dziennikach ofi-

cialnych kręcą nosem wobec krytykowania gabinetu; którzy skargi na jego postawę nieprzychylną wobec Koła, nazywali nieusprawiedliwionymi; którzy starali się wmówić w kraj, że powinien spać i nadal spokojnie, bo alarmy, wywołujące do czujności, są straszaniem płonem.

Powinniśmy być wdzięcznymi politykowi niemieckiemu, że przedstawił położenie Koła polskiego zgodnie z prawdą. Będzie to ostrzeżeniem i ostrogą zarazem dla posłów polskich, by się nie pozwolili spychać ku nizinom.

Koło polskie wobec kompromisu słoweńskiego.

Wybitny członek Koła polskiego o sytuacji. — Jak się część posłów polskich zapatruje na postępowanie Słoweńców? — Co można powiedzieć na usprawiedliwienie tych ostatnich.

Nasz korespondent wiedeński (Mm.) pisze:

Od jednego z wybitnych członków Koła polskiego otrzymałem wyjaśnienie postawy, jaką część posłów polskich zajmuje wobec kompromisu, zaproponowanego przez rząd Słoweńcom i lewicy niemieckiej w sprawie rezolucji hrabiego Stürgkha.

Wszyscy członkowie Koła polskiego w zasadzie pochwalają każdy krok, mający na celu wyrównanie zatargów parlamentarnych i umożliwienie Izbie poselskiej prawidłowego, spokojnego załatwienia budżetu na rok bieżący. Z radością zatem powitają pokojowe załatwienie sprawy, nie przynoszące ujemy stronom interesowanym. Równocześnie przecież wielu posłów polskich musi wyrazić zdziwienie co do nieopatrzności postąpienia Słoweńców.

Przed Świętami Słoweńcy oświadczyli, że uważają rezolucję hr. Stürgkha jako zamach na ich najżywniejsze interesy narodowe. Odwołali się zatem do hasła solidarności słowiańskiej, przedstawiając ową rezolucję jako cios, wymierzony nie tylko w nich samych, ale w Słowian całej Austrii. Koło polskie, które Niemcy starali się istotnie zjednać, niemal nie oponując przeciwko udzieleniu zapomogi dla gimnazjum polskiego w Cieszyźnie, pozostało wierne łączności słowiańskiej.

Nie oszczędziło zabiegów, by zmobilizować wszystkich członków i ułożyć plan kampanji odpornej, słowem, zużyło spory zapas energii na przeprowadzenie sprawy wprawdzie sympatycznej, ale bądźco bądź cudzej.

Tymczasem Słoweńcy po odrzuceniu rezolucji hr. Stürgkha, zamiast konsekwentnie obstawać przy raz zajętem postępowaniu, nagle z inicjatywy własnej, czy cudzej, zmieniają front.

Zgadza się bowiem na przyjęcie niemal takich samych warunków, jakie już im poprzednio Niemcy dawali, jakie gwarantowała im zresztą rezolucja hr. Stürgkha. Jeżeli warunki obecnie uważają za możliwe do przyjęcia, dlaczego nie powiedzieli tego przed miesiącem? Byliby Izbie poselskiej zaoszczędzili zatargu i Koło polskie zaś mogłoby zużyty na ich poparcie energię obrócić na przeprowadzenie któregoś z własnych postulatów.

Tyle mój informator. Na usprawiedliwienie Słoweńców należy zauważyć, że według dzienników wiedeńskich dr Koerber grozi Słoweńcom zniesieniem klas słoweńskich w Cylei na rok przyszedłszy w drodze administracyjnej, jeżeli teraz nie przystaną na kompromis. W takim razie nie otrzymaliby żadnego ekwiwalentu i poprostu osiedliby na łodzi. Pytanie tylko, czy ta ponowna kapitulacja Słowian i rządu wobec urośnięcia Niemców, przyda się na cośkolwiek. Wszak Niemcy dzisiaj sięgają dalej, a zatarg o Cyleję jest tylko sposobnością podatną do nowego wypadu naprzód.

Sztuka utrzymania młodości.

Pewien angielski literat, nazwiskiem Street, wydał niedawno ciekawe studjum, traktujące o sztuce utrzymania przez życie świeżości i siły młodości. Książka rozpoczyna się oryginalnymi uwagami o wpływie epoki na szybkość dojrzewania młodych ludzi. Podczas kiedy w początku zeszłego wieku, pisze Street, uważano 20-letniego człowieka za dorosłego, 30-letniego za zupełnie już dojrzałego, a u 50-letniego za starca, obecnie młodym nazywa się człowieka, który nie przekroczył lat 35, a nawet 50-ciu, a żeby uchodzić za starego, trzeba siódmy krzyżyk przekroczyć.

Przyczyny tak nierównych sądów ludzkich są bardzo proste. Każdy rok wojny lub rewolucji znaczy tyleż, co kilka lat pokoju. Bywają epoki takich wielkich przewrotów, że ludzie w nadmiarze wrażeń, starzeją się bardzo szybko.

Większość znakomitości z napoleońskich czasów stała się sławną już przed dojściem do lat 30-tu: i tak imiona Pitta, Wellingtona, Bonapartego i t. d., były na ustach wszystkich, zanim zdążyli oni być młodymi. Przeciwnie rzecz miała się z końcem zeszłego wieku, wtedy nastał czas sławy dla ludzi starych. Bismark, Moltke, Wilhelm I, Gladstone, królowa Wiktorja, Mac-Mahon, papież Leon XIII — oto szereg ludzi późnego wieku, którzy wielki wpływ wywarli na losy narodów.

Jest to przywilejem wielkich ludzi, że są oni miarą dojrzałości w danej epoce. W czasach

Jerzy Żuławski.

Na srebrnym globie.

Rękopisu część druga.

52

(Ciąg dalszy).

Ale byłem zbyt wzburzony, aby móżdżek myśleć logicznie — miałem tylko jasną świadomość tego, że życie moje bez tej nie mojej kobiety i tego nie mojego dziecka nic nie jest warte i że gotów jestem nie zażądać jej nigdy dla siebie, gdybym ją przez to mógł ocalić... Kto wie, czy los nie podsłuchuje czasem cichych ślubów człowieka...

Upłynęło już dwanaście godzin od chwili rozstania się z Piotrem, kiedy powstrzymała mnie w pochodzie szumiąca rzeka, utworzona z wody odpływającej szerokim wąwozem, który, dotąd przez nas nie dostrzeżony, stanowił bramę biegunowej kotliny ku nieznanemu stronie kuli Księżyca. Znużony i zgłodniały usiadłem nad brzegiem, nie wiedząc, co począć.

Bezcelowość mojej gonitwy teraz dopiero okazała mi się w całej pełni. Zniechęcony do najwyższego stopnia rozciągnąłem się bez myśli i woli na mchu, ociekającym jeszcze świeżo opadłą wodą i patrzyłem w niebo znowu tak samo spokojnie i blade, jak przed owym złowrogiem zaćmieniem słońca.

Wtem zdawało mi się, że mnie ktoś woła po imieniu. Zerwałem się na równe nogi, nadsluchując pilnie. Po chwili znowu głos mnie doleciał, tym razem już wyraźniej. Jakoż rozglądając się baczenie, dostrzegłem po drugiej stronie w rzekę zamienionego wąwozu — Martę z dzieckiem na ręku, dającą mi zdaleka znaki. Ogarnął mnie istny szal radości. Nie zważając na niebezpieczeństwo, rzuciłem się w bród i wkrótce stałem tuż przy niej. Radość głos mi zatamowała,

począłem więc tylko okrywać pocałunkami jej ręce, których ona, sama mocno wzruszona, nie broniła mi.

— Mój przyjacielu, mój dobry, drogi przyjacielu — powtarzała jeno zbladłemi jeszcze, a już usmiechającymi się wargami.

Gdyśmy się oboje nieco uspokoiłi, zaczęła mi opowiadać, jak podczas katastrofy, spostrzegłszy powódź, podmywającą namiot, zdążyła się jeszcze z dzieckiem i najcenniejszymi dla nas sprzętami schronić do wozu, który stał nieopodal. To ją ocaliło. Wóz szczelnie zamknięty, po usunięciu wielu części, przedtem go obciążających, dość był lekki, aby się utrzymać na powierzchni wzrastającej wciąż wody, podsypanej strugami okropnej ulewnej i w kaskadach walącemi się z gór potokami. W grzmocie piorunów i przy migotaniu nieustannych błyskawic, unosił się wóz na falach, jak ongi arka Noego, tem podobniejszy do niej, że tak samo uratował ród ludzki na tym globie od zatraty.

Położenie Marty nie było bynajmniej godne zazdrości. Pozbawiona możności sterowania swym zaimprovizowanym statkiem, była zdana na wolę fali i wicherów, które miotają nim jak łupiną. Do przestachu, wywołanego nagłą katastrofą, dołączał się jeszcze niepokój o nasz los i absolutna nieświadomość, jak się to wszystko skończy. Po ustaniu ulewnej, gdy woda przestała wreszcie wzrastać, zauważyła Marta, że wóz płynął w pewnym oznaczonym kierunku. Domyśliła się, że go unosi prąd odpływający gdzieś wody, ale to wzmogło tylko jej obawy. Wóz mógł z odpływem wpaść w jaką szczelinę, albo w najlepszym wypadku zostać zapędzonym w odległą okolicę, gdzieby nam potem trudno go było znaleźć.

Odetchnęła dopiero nieco, gdy po kilkunastu godzinach spostrzegła, że z opadającego zalewu wyłaniają się łysiny pagórków. Wszystkie jej usiłowania jednakże, aby statek ku jednej z takich łysin skierować, spełzały na niczem. Słyszała już szum wody, uchodzącej owym wąwo-

zem, nad którym ją spotkałem i była przygotowana, że wóz z nią gdzieś w nieznanym kraju popłynie, gdy szczęśliwym trafem zatrzymał się u przylądka, utworzonego z wystającej skały nad gardzielią parowu. Przytomna kobieta skorzystała z chwili i zarzuciła linę przez otwarte okno na sterczący głaz, zabezpieczając się w ten sposób przed prądem, mogącem wóz każdej chwili unieść na nowo. W czasie, gdy ja przyszedłem, niebezpieczeństwo już minęło, gdyż woda opadła do tego stopnia, że wóz osiadł na suchym miejscu.

W kilkanaście godzin później pozostały już tylko w kotlinie niewielkie kałuże, wyglądające jak szklane szyby wśród zielonych porostów.

Na Piotra czekaliśmy jeszcze spory kęs czasu. Doprowadziły go do nas psy, biegnące za moim śladem. Przyszedłszy, zmierzył nas podejrzanym wzrokiem i nie mówiąc ani słowa, zabrał się do przeglądania ocalonych w wozie zapasów i narzędzi. Dziwny to człowiek! — żyję tu już z nim ziemskich lat jedenaście, a przecież zdarzają się ciągle okoliczności, w których nie umiem sobie zdać sprawy z jego charakteru, będącego szczególną mieszaniną odwagi, poświęcenia i stanowczości z namiętnością, oraz skłonnością do samolubstwa, zawiści, skrytości i zniechęcenia. Wiem o nim to jedno tylko, że jest zgoła nie obliczalny.

Katastrofa wyrządziła nam dość znaczne szkody. Straciliśmy w powodzi wiele potrzebnych przedmiotów bezpowrotnie; wielu innych musieliśmy z mozołem szukać po rozległej kotlinie. Namiotu uniesionego przez wodę na razie nie mogliśmy odnaleźć. Całe szczęście, że wobec robionych oddawna przygotowań do dalszej podróży większa część naszego dobytku w czasie ulewy znajdowała się już była we wozie. Odnieśliśmy jednak z tej powodzi także ważną korzyść; mianowicie odpływająca woda wskazała nam drogę, którą się mamy puścić na południe.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Austerlitzu i Jeny, mając lat 45, można było się czuć już bardzo starym w porównaniu z Napoleonem i jego marszałkami, długi okres pokoju ma znów to do siebie, że do rządów przychodzą ludzie w starszym wieku. Wszystkie drogi do sławy są wtedy przepełnione i młodzi ludzie skazani są na długą i ciężką drogę rozwojową w tym samym czasie, kiedy ich praojcowie już używali owoców krótszej i intensywniejszej pracy.

Teraźniejszą młodzież cechuje przytem — pisze literat angielski — pewne niedoświadczenie i apatia i żaden nie spieszy się zostać dojrzałym człowiekiem. Dlatego też zdarza się widzieć takich, którzy przekroczyli pięćdziesiątkę i jeszcze uważają siebie za młodych. Młody człowiek, który doszedł do dwudziestego roku życia, wciąż ma tendencję do uważania siebie za dziecko. — Młodzieńczy wygląd i usposobienie angielskich studentów szczególnie rzuca się w oczy.

Znajdujemy tam wielu takich, którzy w dwudziestym roku życia powzięli niezłomne postanowienie nie palić, ani też używać żadnych innych przyjemności oprócz sportowych, przed dośnięciem do lat 30, a nawet i po tym okresie czasu, nie zaniebujają ćwiczeń gimnastycznych. P. Street tak opisuje jedną z takich młodości: Mój przyjaciel wstaje dość rano i po pierwszym, dość obfitem śniadaniu czyta kilka artykułów w piśmie specjalnem, poświęconem grze w piłkę i krokietowi. Nie czyta zbyt prędko, aby się nie zmęczyć i jeszcze powolniej pisze krótkie odpowiedzi listowne na zaproszenia wielu towarzystw sportowych.

Po ukończeniu korespondencji dzwoni na drugie śniadanie. Całe popołudnie poświęca młody gentleman codziennie sportowi. Wieczorem je z dobrym apetytem (nie dziwnego!) i, jeżeli nie jest zaproszonym gdzie na tańce, zabawia się grą w karty, która oczywiście nie wymaga zbyt wielkiego wysiłku umysłowego... W braku kart prowadzi ożywioną rozmowę o partii krokietu, którą grał popołudnie. Oto życie angielskie!

Na wsi życie to ma jeszcze niektóre urozmaicenia. Ćwiczenia na świeżem powietrzu zajmują jeszcze więcej czasu, a za to mniej bywają czytaniem gazety sportowe.

O polityce, sztuce lub literaturze nigdy nie ma mowy, tego rodzaju rozrywki nie przystoją prawdziwemu sportsmanowi i jedyną miarą człowieka jest umiejętność jego w „ćwiczeniach ciała“. Kto żyje w ten sposób, zatrzymuje swoje siły fizyczne w tak wielkiej świeżości, iż nie można by już do niego stosować wierszy Byrona, w których wymagające małżonki skarżą się na bezsilność mężów, starszych nad lat 30.

Wielki ubiegły kierowały się przesadą, pochodzącą ze średniowiecznych czasów. Kiedy małżeństwo było jeszcze instytucją, mającą na celu jak najdłuższe utrzymanie przy życiu danego rodu, trzeba było żenić się nader wcześnie. Rycerz musiał tak często narażać swoje życie, że pragnął pozostawić w domu przed wojną jak największą ilość dzieci. Wczesne małżeństwa były tak rozpowszechnione we wszystkich narodach europejskich, że człowieka, któryby dobiegł lat 35 i jeszcze nie był żonaty, uważano powszechnie za beznadziejnie zatwardziałego.

Dzisiaj stosunki zmieniły się w zupełności.

Według p. Street współczesny kawaler powinienby dojść do siedemdziesiątego roku życia aby można o nim z pewnem prawdopodobieństwem twierdzić, że zapewne już nigdy się nie ożeni. Tem dowcipnem twierdzeniem kończy się książka angielskiego literata.

Niepodobna odmówić w wielu punktach słuszności ciekawym uwagom i wywodom p. Streeta, jednakże ta czysto cielesna, wojskowo-sportowa, pedantyczna kultura młodości wydaje się nam trochę zanadto — angielską — a przy tem bajecznie nudną.

ZE ŚWIATA.

(Maszyna do latania 200 lat temu. — Kiczener. — Rosyjski attaché wojskowy i Wilhelm II. — O katastrofie w Glasgowie. — Kosztowne jajko wielkanocne).

Maszyna do latania 200 lat temu. W kwietniu r. 1702 — jak pisze jeden z dzienników francuskich — otrzymał król portugalski następujący list od pewnego Brazylijczyka: „Wynalazłem maszynę, za pomocą której można jeździć szybciej, jak po ziemi i morzu; możnaby nawet robić więcej, niż 200 mil dziennie i posyłać depesze w najdalsze okolice“.

Ten żeglarz napowietrzny urodził się dziwnym zbiegiem okoliczności w miejscowości, zwanej

Santos. Nazywał się jednakże nie Dumont, ale Bartholomeo-Laurencio de Gusmao. Król portugalski, którego bardzo pociągały obietnice wynalazcy, sam był obecny przy próbach z nadzwyczajną maszyną. Bartholomeo wzniósł się od razu dosyć wysoko i bez trudności utrzymywał się w powietrzu dość długo „przy pomocy pewnych materyj, które paliły się, a które on sam zapalił“. Powodzenie jego było olbrzymie — o wiele za duże. Inkwizycja nie lubiła tego rodzaju sportów. Gusmao był oskarżony o czarnoksiężstwo. Musiał uciekać co tchu do Hiszpanji i umarł w szpitalu sewilskim.

Kiczener poza tragicznie brzmiącymi telegramami umie być czasem i dowcipnym. — Wielu dowódców przysłało mu telegramy do Pretorji z doniesieniem, że widzieli Boerów i posłali za nimi kilka granatów lub kilka wystrzałów karabinowych. Zwykle dodawano w depeszach: „Wśród bitwy dużo Boerów spadło z siodeł“. Lord Kiczener znudzony czczermi przechwałkami na jeden podobny telegram, odpowiedział:

„Mam nadzieję, że Boerowie nie potłukli się, — spadając z siodeł.“

Rosyjski attaché wojskowy i Wilhelm II. Przed kilku dniami przedstawił się cesarzowi niemieckiemu nowy attaché wojskowy, pułkownik Shebeko.

— Cóż tam słyhać nowego w rosyjskim świecie wojskowym? — zapytał Wilhelm.

— Oh, Sire! W. c. mość jest przecież lepiej oświecony o tem, co zaszło pośród armji rosyjskiej.

Cesarz dopatrzył się w tych słowach aluzji do sprawy Grimma. Zakłopotany przerwał rozmowę i udał się do swych pokoi. W większym jeszcze kłopotcie znajdzie się zapewne cesarz niemiecki na tegorocznych manewrach w Rosji, na które go dawniej zaprosił car Mikołaj.

O katastrofie w Glasgowie dzienniki londyńskie donoszą następujące szczegóły: Odbijającemu się tu turniejowi o grę w piłkę nożną przystąpiło około 80 tysięcy osób. Podczas turnieju zawałowała się część trybuny, postawionej na trawersach żelaznych, a z górą 400 osób spadło 40 stóp głęboko, rozbijając głowy o żelazne słupy. Rozległ się przerażający okrzyk. Dyrektorowie chcieli przerwać grę, ale tłum przybrał stanowisko tak groźne, że musiano turniej dalej odbywać. Podczas gry prowadzono więc roboty ratunkowe, wynoszono zabitych i rannych. 20 osób jest zabitych, a 217 rannych, ale bardzo ciężko.

Kosztowne jajko wielkanocne przysyłane bywa corocznie do Watykanu. Ma ono 20 cm. długości, skorupa składa się z czterech kawałków najpiękniejszej kości słoniowej i wyłożona jest błękitnym atlasem. Żółtko zaś wyobraża skrzyneczkę ze szczerzego złota, zawierająca wspaniałą, w diamenty oprawioną rubin. Wartość tego niezwykłego jajka oszacowana jest na 50.000 fr., a ofiarodawca jego nieznanym. Co rok jajko wysyłane jest z innej miejscowości. Przypuszczają, że ofiarodawca jest księciem, którego stanowisko nie pozwala na to, by publicznie występował, jako wielbiciel Ojca św.

KRONIKA.

Kalendarz kościelny. We czwartek Ezechjela, proroka i Makarego, biskupa, wyznawcy; w piątek Leona Wielkiego, Papieża, wyznawcy, doktora Kościoła; w sobotę Juljusza, Papieża, Zenona, biskupa, męczennika.

Kalendarz astronomiczny. Wschód słońca rozpoczął się dziś o godz. 5 minut 2, zachód przypada o godz. 6 minut 22, długość dnia godzin 13 minut 20.

Kupujcie tylko u Chrześcijan!

KRONIKA ZAMIEJSCOWA

Z Sanoka. W dniu 6 b. m. o godzinie 7 wieczór odbył się w sali miejskiej w Ramerówce na dochód biednych uczniów gimnazjalnych w Sanoku „Raut w potężeniu z akademją muzykalno-wokalną“ z udziałem przeważnie młodzieży szkolnej, w czem nie mała zasługa ks. dziekana Stasickiego jako prezesa.

Od dość dłuższego czasu pożądanem było otwarcie restauracji katolickiej w mieście. Otóż dostaliśmy wiadomość, że p. Maciej Beigert, katolik, zamierza z dniem 1 maja b. r. przy ul. Sobieskiego w „Ramerówce“ otworzyć pierwszą restaurację.

Skład główny aptecznych materiałów, wód mineralnych, specyfików krajowych i zagranicznych, przyrządów chirurgicznych i t. d. Poleca i wysyła odwrotnie:

Pastyliki dentolinowe z marką ochronną, wyborna antyseptyczna płukanka do ust, używana w wielu krajach, flakon 1 kor.

Pasta dentolinowa z marką ochronną, antyseptyczna, bez mydła, przyjemna w użyciu, tuba 50 h.

Dentolin, proszek do zębów, miakki, antyseptyczny, z marką ochronną, słoik 1 kor.

3721

W Sanoku panuje nieustannie wzrost wścieklizny u psów, z tego powodu psy wszystkie mają być trzymane na uwięzi.

Ponieważ psy pozabierano nam prawie wszystkie, które miały styczność z psem wściekłym zapytujemy się magistratu dlaczego tylko jeden pies chodzi bez kagańca i bez linewki choć prawdopodobnie miał styczność z wściekłym psem. Pies ten należy do jednego z urzędników magistratu.

Żyd Gott Dank prowadzi tu z p. Wahoreckim handel nierogacizną; jednakże pomatu zaczyna tu handel ustawać a ponieważ Gott Dank chce dalej ciągnąć korzyść, kręci się koło p. Wolińskiego by z nim zawarł szótkę, a on postara się, że interes p. Wohorecki zaniecha i konkurencji nie będzie. Wszystkie te spółki chrześcijan z żydami kończą się zawsze smutno dla chrześcijan.

Szczakowa. W myśl zasady „Nauka i praca człowieka wzbogaca“, garstka ludzi chętnych, wiedząc, że choćby najdłuższe nawoływania do pracy na polu oświaty będą u nas daremne, wzięła się tu „w trójcesarskim kącie“ do czynu i po pewnym okresie przygotowawczym, dnia 6 kwietnia na poufem zebraniu zawiązała Koło miejscowe Towarzystwa „Szkoły ludowej“.

Zebranie poprzedziło odczyt „O Tadeuszu Kościuszcze“, który wygłosił jeden z akademików. Potrąciwszy o przyczyny upadku Polski, jako organizmu politycznego, rzucił parę trafnych zdań o naszych bohaterach i wieszczach narodowych, następnie skreślił życie i działalność Kościuszki. Szczególniejszy nacisk kładł prelegent na to, że Kościuszko był Polakiem innej nowej, wszechstanowej Polski.

Po krótkiej przerwie p. Z. Podgórski zagał zebranie i w paru zdaniach scharakteryzował stan oświaty w gminie Szczakowa.

Na przewodniczącego wybrano przez aklamację delegata zarządu głównego Towarzystwa „Szkoły ludowej“ p. Trenknera. Tenże omówił szeroko statut Towarzystwa, kładąc główny nacisk na bezpłatne wy pożyczalnie, które są najpotrzebniejsze i najgłębiej zapuszczają korzenie, a na poparcie przytoczył wypadek w samej Szczakowej, gdzie zapas 116 książek, jaki na razie zarząd główny przysłał, w niespełna dwa tygodnie znikł z lokalu, a prowadzący bibliotekę jest wprost w kłopotcie, bo musi cisnąć się odmawiać, dopóki nowy zapas nie nadejdzie.

Po krótkiej dyskusji uchwalono: 1) aby każdy członek Towarzystwa płacił 30 ct. miesięcznie na Czytelnię, 2) by zarząd rozciągnął działalność swą na całą parafję jaworznicką, 3) aby nowo powstałe koło nazwać „Kółem imienia Tadeusza Kościuszki“. Wniosek co do poparcia finansowego szkoły w Dąbrowej, gdzie trzech nauczycieli prawie bezpośrednio po sobie umarło z powodu złych warunków higienicznych, przekazano do rozpatrzenia zarządowi.

Do zarządu wybrani zostali: prezesem p. Antoni Seitner, konduktor kolejowy, zast. Feliks Mroczkowski, maszynista. Sekretarzem p. Zygmunt Podgórski, słuchacz filozofji, zast. p. Sebastian Sikora, krawiec. Skarbnikiem p. Teofil Drozd, konduktor, zast. Stan. Słuzik, mechanik fabryczny. Bibliotekarzem Józef Tataruch, konduktor, zast. Jan Pieczara, gospodarz. Do komisji kontrolującej weszli dwaj urzędnicy i jeden z nauczycieli miejscowych.

Nowy Targ 8 kwietnia. W niedzielę t. j. 6 bm. odbyło się w lokalu Towarzystwa „Czytelnia katolickiej“ „Święcone“, na którym licznie zebrani członkowie nadzwyczaj przyjemnie i mile spędzili wieczór staropolskiej tradycji poświęcony.

Uroczystości święcenia „Bożych darów“ dopełnił o godzinie 8 wieczorem w lokalu Towarzystwa prezes ks. Jakób Morajka, poczem chór wykonał pieśń „Wesoły nam dziś dzień nastał“. Po wygłoszeniu przez ks. prezesa słowa wstępnego, nastąpiło ogólne składanie życzeń.

Wśród zabawy zebrano na powiększenie biblioteki 39 koron.

Krynica dnia 6 kwietnia. Wczoraj zdarzył się u nas przykry nad wyraz wypadek.

Powracający od asenterunku rekruci rusini z gminy Mochnaczki, spotkali się około godz. 6 wieczorem z dwoma rekrutami Polakami z gminy Słotwiny. — Pod wpływem nadużycia trunków, pierwsi w liczbie 12-tu uderzyli na drugich, wszczynając zaciętą walkę tuż przed sklepem Kółka rolniczego w Krynicy. Rozzuchwaleni liczebną przewagą, a więcej jeszcze zagrzani słowami zastępcy wójta gminy Mochnaczki, — który prowadził rekrutów z okrzykiem: „bij łachów“, kijami potamali kości jednego z Polaków rekruta z gminy Słotwiny Edwarda Nowaka, znanego powszechnie tutaj jako bardzo porządnego chłopaka, z wodu murarza, który z swego zarobku dziennego utrzymywał i żywił starą matkę wraz z licznem młodszym rodzeństwem; gdy padł na ziemię broczącego w krwi obrzucono gradem kamieniami, pod których ciosami nieszczęśliwy wyzionął ducha.

Rozbestwieni rekruci-rusini, widząc straszny skutek swej napaści, rozprzeczli się zanim żandarmerja lub jakakolwiek inna pomoc nieszczęśliwemu nadejść mogła. W kilka chwil zjawił się i lekarz na miejscu

APTEKA E. HELLERA

w Krakowie, ul. Grodzka 22.
złoty medal z r. 1900 na Wystawie
hygieniczno-lekarskiej.

wypadku, lecz po to tylko, by skonstatować śmierć. Dwóch morderców zdołała żandarmerja ująć zaraz, resztę ujęto w dniu następnym, odprowadzając zakutych do aresztu sądu pow. w Muszynie.

Rozpacząca matka, której nielitościwie wydarto jedyną podpórę starości, woła do nieba o pomstę na zabójców jej drogiego syna.

W dniu dzisiejszym 6 kwietnia odbyło się tutaj w Czytelni ludowej święcone. Zebranie członków było liczne. Nastroj przy wspólnym dzieleniu się święconem jakim był bardzo serdeczny. W końcu raczono się skromnem śniadaniem, wznosząc przytem różne piękne toasty. Toasty zakończono wniesionym przez inicjatora założenia Czytelni p. Pudłę, nauczyciela miejscowej szkoły ludowej, toastem „Kochajmy się!“

Zebrani członkowie zabierając się do wyjścia, wstrzymani zostali podniosłą mową dra Franciszka Kmiotowicza, który zaznaczając wrażenia ogólne przykrym wypadkiem śmierci jednego z członków czytelni wezwał do zebrania składki na trumnę i pogrzeb ś. p. zamordowanego Edwarda Nowaka.

Publiczność nasza w takich razach zawsze skora i chętna do ofiar — posypały się też datki wedle możliwości każdego tak, że zaraz w miejscu od zgromadzonych członków zebrano 27 koron 20 hal. Czytelnia zaś, jako taka z swoich funduszy ofiarowała 10 koron.

Członkowie zaś straży ogniowej ochotniczej w Krynicy ofiarowali się pójść od domu do domu nieobecnych, celem zebrania dalszych składek, których zebrano przeszło 20 koron; ponieważ zaś wiceprezes wydziału czytelni, p. K. Mally ofiarował za darmo zrobić trumnę, zaś deski na takową ofiarował zarządcą zdojowy p. A. Mravincics, a obecny na święconem zacny ks. kanonik Andrzej Gruszka, proboszcz z Muszyny obiecał przysłać ks. wikariusza celem odprowadzenia zwłok ś. p. Edwarda Nowaka na miejsce wiecznego spoczynku, przeto uchwalono zebraniem składkę wręczyć biednej matce wczorajszej ofiary.

Żydów tutejszych zaafierowała niezwykła awantura, wywołana przez tutejszego bankruta Izaaka Stern-glanza, który wszedłszy do synagogi miejscowej w mocno podochoconym stanie nie przebijając w wyrazach „wyzywał na rabina i do całego publikum rozmaite obrazówki“. Byłoby się może nie obeszło i bez czynnych zniewag dla tegoż rabina, ale obronili go inni żydzi.

Miedzy wielu innemi „obrazówkami“ na rabina wyrzucił temuż, że: „do mnie niema nikt rządzić — ja mam do rozkazów“. Następnie: że „przynależność do gminy Krynicy uzyskał przez świętego rabina ruskiego Mikoach Haraw hakudyś depoi“. (Ma się to odnosić do miejscowego parocha obrz. gr. katol.) Pewne zaś zarzuty odparł: „Jestem jeszcze największy majętnik w Krynicy, niż wy wszyscy“. „Na tego skończyło się“. że macieciela świętego pokoju w bóznicy, wyrzuceno za drzwi.

Z wystawy technicznej we Lwowie. Przygotowania do wystawy na placu powystawowym, a to wystawy: a) polskich wynalazków, b) prac członków Towarzystwa politechnicznego, c) przemysłu krajowego artystycznego, są w pełnym toku. Jak wiadomo, wystawa ta trwać będzie od dnia 17 maja do końca czerwca b. r. Komitet ustanowił ceny wstępu nader przystępne t. j. 40 hal. w dni powszednie, a 30 hal. w niedzielę, a przez całe popołudnie przygrywać będzie muzyka. Nie zapomniano i o dobrej, taniej restauracji. Obecnie toczą się rokowania w sprawie ułatwienia komunikacji na sam plac powystawowy, a to dla zaprowadzenia samochodów benzynowych, kursujących z miasta wprost na wystawę i napowrót. Zapomniany „pałac sztuki“ w odnowionej szacie na zewnątrz i wewnątrz, zarozi się niebawem przedmiotami tej wystawy wielce zajmującymi. Już same wynalazki Polaków, których zgłoszono dotychczas zwyż 300 (z ostatnich lat 10) a to nie tylko z trzech zabiorów, ale i z Francji, Ameryki, Włoch, będą silną atrakcją. Z jakich dziedzin, podamy niebawem.

Okrutny czyn rosyjskiego obeszczyka. Z Ujścia solnego pisał: Za Wisłą naprzeciw Popędziny małej, wyszedł obeszczyk 18-letniego przemysłowca, przeprawiającego się przez Wisłę. Strzałem karabinowym przeszył mu pierś, gdy zaś rodzic obijającego europca prosił, aby go oddał im do domu obeszczyka, w oczach ich kolbą zmiażdżył mu głowę. Czyn ten ohydny miał świadków zgromadzonych z tej i z tamtej strony Wisły.

Druga katedra literatury polskiej we Lwowie. Podana w pismach warszawskich wiadomość, że sprawa drugiej katedry literatury polskiej na uniwersytecie lwowskim została rozstrzygnięta i że zajmie ją Chmielowski — jest przedwczesną. W ternie kandydatów uniwersytet postawi Chmielowskiego na pierwszym miejscu, na drugim dra Kallenbacha, na trzecim zaś dra Bruchnalskiego.

Dyrekcja poczt i telegrafów dla Galicji zawiadamia, że z dnia 14 kwietnia b. r. zaprowadzoną zostanie przy urzędzie pocztowym i telegraficznym w Oświęcimiu druga całodzienna służba telegraficzna.

Otwarcie seminarium ruskiego. „Gazeta Narodowa“ donosi, że grecko-katol. seminarjum duchowne we Lwowie zostanie w tych dniach otwarte. Wszyscy alumni ruscy wracają wkrótce do Lwowa. Stanie się zaś to skutkiem zarządzeń ks. Metropolity Szeptyckiego.

Mianowania na pocztach. „Gazeta Lwowska“ ogłasza: Dyrekcja poczt i telegrafów nadała posady ekspedjentów pocztowych: w Horzelowie ekspedjentowi pocztowemu Edwardowi Frommeremu, w Lutczy Tadeuszowi Cieplikowi, w Pleszowie ekspedytorem pocztowemu Stanisławowi Bitschowi w Letowni, ekspedytorem pocztowej Oldze Reiter w Jezierzanach obok Buczacza, ekspedytorem pocztowej z Bydła, Marji Kotulskiej. Posadę stajniczego pocztowego w Rzeszowie emerytowanemu majorowi Robertowi Szanzowi, w Bochni Annie z Hentschlów Sękowskiej.

Zjazd austriackich Izb lekarskich odbędzie się bieżącego lata w Czerniowcach. Na porządku dziennym znajdują się między innemi następujące sprawy: Narada i powyższe uchwały co do wspólnej ordynacji dla wszystkich lekarzy Cislitawji; wypadek i ubezpieczenie chorych; utworzenie sekcji dla specjalnej medycyny na medycznych i higienicznych kongresach; utworzenie centralnego Wydziału wszystkich austriackich Izb lekarskich; kwestja tytułu: kwestja honorarjum; regulacja stosunku prawnego między lekarzami a zakładami ubezpieczeń; wydanie ustawy o epidemji.

Tyfus plamisty we Lwowie. Z powodu samobójstwa dra Piotrowskiego, który zaraził się tyfusem w Kałuszu, a przybywszy na klinikę lwowską, odebrał sobie życie z pobudek jeszcze nie wyjaśnionych, dzienniki tutejsze utrzymują, że z lekarzy wystanych na prowincję dla zwalczania tyfusu, czterech już się zaraziło i są ciężko chorzy. W pawilonie izolacyjnym tutejszego szpitala powszechnego leży kilkanaście osób chorych na tyfus bądźto przywiezionych z prowincji, bądź też ze Lwowa. W kilkunastu powiatach kraju szerzy się tyfus: najsilniej zdaje się w gródeckim.

KRONIKA MIEJSCOWA.

Kraków 9 Kwietnia

Zjazd lekarzy w Krakowie. W sprawie projektu ubezpieczenia lekarzy, wniesionego do Rady państwa i do ministerstwa spraw wewnętrznych przez „Tow. samopomocy lekarzy“, oraz w innych ważnych sprawach, dotyczących stanu lekarskiego, odbył się we wtorek w Krakowie zjazd przedstawicieli wszystkich Towarzystw lekarskich i obu Izb lekarskich galicyjskich. Obecni byli: z Tow. lekarzy galicyjskich: prezes, radca dr Merunowicz i poseł na Sejm kraj. prof. Mars; z Izby lekarskiej wschodnio-galicyjskiej i z Tow. lekarskiego lwowskiego: prezes Izby dr Festenburg; z Izby lekarskiej krakowskiej: prezes prof. dr Łazarski, prof. dr Ponikło; z Tow. lekarskiego krakowskiego: wiceprezes prof. dr Nowak i prof. Ciechanowski; z Tow. samopomocy lekarzy: prezes radca dworu prof. dr Jordan, wiceprezes dr Bogdanik i I sekretarz dr Langie; dalej poseł do Rady państwa dr Opydo i redaktor „Przeglądu lekarskiego“ dr Kwaśnicki. Przewodniczącym zebrania obrano prof. dra Marsa, sekretarzem prof. dra Ciechanowskiego. Po wyczerpujących rozprawach uchwalono jednomyślnie popierać petycję, wniesioną przez „Towarzystwo samopomocy lekarzy“ do rządu i parlamentu w sprawie ogólnego zabezpieczenia emerytury lekarzom i ich rodzinom; uchwalono popierać dążenia Izb lekarskich do koniecznych zmian ich ustawy.

Stała delegacja Zjazdu przemysłowego. Wybrana na krakowskim Zjeździe przemysłowym Stała delegacja odbyła w niedzielę pierwsze posiedzenie w Krakowie. Dr Kolischer uznał za najważniejsze zadanie Delegacji powołanie do życia Związku przemysłowców fabrycznych.

Tenże mówca rozwijał pogląd, że Koło głosować winno przeciw nowej ustawie o popieraniu przemysłu, jeśli nie będą w niej uwzględnione żądania krajów przemysłowo nie rozwiniętych. Zebrani całkowicie zdanie mówcy podzielili.

Siedzibę Delegacji postanowiono przenieść do Lwowa i utworzyć tam stałe biuro, którego agendy na razie spełniać będzie sekretariat lwowskiej Izby handlowej i przemysłowej.

Do zarządu wybrano: ks. Andrzeja Lubomirskiego (prezes), pp.: Goetza-Okocimskiego, Baczewskiego (zastępcy), Stęśłowicza (sekretarz) i Wozelaka (skarbnik).

Walne zgromadzenie katolickiego stowarzyszenia stróżów odbyło się w niedzielę. Omawiano na niem sprawę mieszkań dla odźwiernych.

Z OSTATNIEJ CHWILI.

Kraków 10 Kwietnia

Pielgrzymka polska do Rzymu, jak się dowiadujemy będzie się składała z samej prawie inteligencji. Dziś, t. j. 10 kwietnia kończy się termin zapisywania. Ale wobec tego, że już jest dostateczna ilość

osób wymagana, do urządzenia osobnego pociągu, — przeto jeszcze i po dniu jutrzejszym można się zapisać u księdza proboszcza św. Florjana w Krakowie.

Wybory do Izby handlowo-przemysłowej. Wybórów do sekcji przemysłowej podzielonej również na trzy klasy dokonano we środę. Z klasy I (przemysł wielki) wybrani zostali: Jan Götz z Okocima, Erwin Zipser z Białej, Józef Falter, Edmund Zieleniewski, Maksymilian Ehrenpreis, Maurycy, Dattner, Wacław Anczyk i Michał Ader z Krakowa, Wojciech Biechoński z Gorlic i Bernard Liban z Podgórze; z klasy II (przemysł średni) wybrani: Jakób Judkiewicz, Herman Kamsler i Edward Uderski z Krakowa, Joachim Perlberger z Wieliczki i Maks Schmeja z Białej; z klasy III (przemysł mały) wybrani: Aleksander Sulikowski, Henryk Rimler i Marek Liebermann z Krakowa i Leon Schwanefeld z Tarnowa.

Odczyt p. t. „Z dziejów Górnego Śląska“ wygłosi p. Helena Sołtysowa we czwartek d. 10 b. m. o godz. 6 wieczór w lokalu stow. „Czytelnia dla kobiet“ Florjańska l. 32. Wstęp dla nieczłonków 20 h.

Opera lwowska w Krakowie. We wtorek d. 15 kwietnia b. r. będą Krakowianie mieli sposobność po raz pierwszy ujrzeć i usłyszeć na deskach sceny teatru miejskiego słynną operę Wagnera „Latający Holender“, wykonaną przez personal opery lwowskiej i tak znakomicie zgraną orkiestrę tamtejszego teatru. Wdzięczność prawdziwą winien krakowski wydział „Związku jubileuszowego celem niesienia pomocy córkom funkcyjnarzów kolei państwowych“, p. dyrektorowi teatru lwowskiego Pawlikowskiemu i najwybitniejszym siłom opery lwowskiej, tudzież orkiestrze pod batutą p. Spetriny za to zupełnie bezinteresowne wystawienie tak pięknego dzieła dla pomnożenia funduszy związku, a nie wątpimy, że i ze strony publiczności krakowskiej spotka wykonawców uznanie za tę niespodziewaną a prawdziwie artystyczną biesiadę.

Nową pracownię artystycznego powiększenia i reprodukcji fotograficznych otworzył w tych dniach w Krakowie przy ulicy Florjańskiej l. 10 p. Julian Ryś. Prace p. Rysia zwracały ogólną uwagę publiczności na wystawie fotograficznej urządzonej staraniem „Ilustracji Polskiej“.

W sekcji socjalnej czytelni katolickiej wygłosi dzisiaj, jak już donosiliśmy, O. Stefan Pawlicki odczyt o udziale robotników w zyskach.

Zniknięcie młodej panienki. W Warszawie opuściła dom rodzicielski 15-letnia Leonia S., córka plenipotenty właściciela dóbr, kształcona w Paryżu — Młode dziewczę zabrało z domu 30 rubli i z tą drobną kwotą udała się przebiec granicę polską, gdy jej się tu nie powiodło, z pomocą żydów przeszła o koło Sandomierza do Galicji, gdzie ślad jej zaginął. Rodzina rozpoczęła poszukiwania.

Zagubiony chłopiec. W piątek wieczorem dnia 4 b. m. wydalik się z Bursy Akademickiej Nowelli Ludwik, uczeń I klasy gimnazjum św. Anny bez wiadomej przyczyny. Zbieg zostawił swoje rzeczy i książki, zabrał tylko metrykę i świadectwo szkolne. Dotychczasowe poszukiwania za pośrednictwem Dyrekcji Policji są bezowocne. W domu rodziców także go niema. Ktoby wiedział cośkolwiek o tym uczniu, zechceawiadomić Seniorat Bursy Akademickiej Mały Rynek 8, lub ojca Józefa, rolnika w Harklowej ad Nowy-Targ.

Przed sąd za swawolę. Dwóch, czy trzech najmłodszych studentów z Bursy dopuściło się swawoli, wylewając na głowę przechodzącym kilka kropel wody. Rozsierdzony żyd, mszcząc się na dzieciach, wniósł na swawolników skargę do sądu karnego. Ponieważ z ogólnej liczby pensjonarzy Bursy żaden się do czynu przyznać nie chciał, więc sąd pociągnął wszystkich do odpowiedzialności i za kilka kropel wody 36 chłopców niewiele nad 10 lat liczących otrzymało wezwanie do sądu karnego powiatowego!

Sądźmy, że w podobnych wypadkach istnieją przeciw kary dyscyplinarne i nie ma potrzeby sadzać dzieciaków na ławie oskarżonych.

Kradzież pieniędzy z puszek. Jeden z naszych czytelników stwierdził fakt, który powinien zainteresować władzę. Pan W. będąc w zeszłym tygodniu w kaplicy Helców na cmentarzu krakowskim, chciał do jednej ze skarbonek wrzucić datkę na światło. Nie mógł jednak tego uczynić, gdyż moneta w żaden sposób nie chciała wejść do skarbonki. Po drugiej stronie drzwi znajduje się taka sama skarbonka: więc p. W. ponowił swoje usiłowanie, lecz i tu napotkał na ten sam opór. Udał się więc do kościelnego o wyjaśnienie, a ten w odpowiedzi podał mu drugą zakrzywioną, zapomocą którego bez żadnych trudności p. W. wobec drugiego jeszcze świadka począł wygarniać monety z jednej i drugiej skarbonki. Kapelan cmentarny tłumaczył, że nieznani sprawcy wypychają do otworu papier, aby pieniądze nie wpadały zbyt głęboko a następnie skarbonkę wypróżniają zapomocą drutów. Ile pieniędzy w ten sposób bywa wykradanych, niewiadomo, gdyż magistrat, który temi ofiarami rozporządza na światło, tylko raz do roku owe skarbonki otwiera.

K T O miewa kurcze, wzdęcia i niestrawności, niechaj kupi sobie wódki z ziół zwanej „Apetit“ a tych dolegliwości łatwo się pozbędzie i dostanie znakomity **Apetyt.** 1/1 butelka 1 zhr. 60 cent., 1/2 butelki 80 cent. — do nabycia jedynie w handlu: **ED. KLIMEK w Krakowie.** 3729

Polacy amerykańscy na Wrześnię. (C. d.) Jan Brauer 10 cnt., Jan Fałtyński 25 cnt., W. Garstecki 25 cnt., J. Czechanski 25 cnt., Fr. Wolf 25 cnt., Fr. Walczyński 10 cnt., M. Wilczyński 25 cnt., L. Krygiel 25 cnt. Z Mt. Carmel, Pa: ks. I. Maciejowski 5 dol., R. Raszka 50 cnt., A. Maciejewska 100 cnt., Fr. Wesołowski 1 dol., J. Goc 50 cnt., Wł. Staropiński 25 cnt. Złożone na obchodzie styczniowym w parafii św. Wincentego 9 dol. 34 cnt. Zebrane w parafii św. Jana Kantego w Wilnie Minn. przesłał ks. Jan Andrzejewski 47 dol. 50 cnt. Ks. Piotr Kurzejka, ofiara od parafii Najświętszego Serca Jezusa w Marinette, Wis 9 dol. Sz. Błażejewicz 1 dol., Jan Januchowski 100 cnt. Towarzystwo Młodzieńców św. Alojzego z parafii św. Jacka w Milwaukee 5 dol. Towarzystwo św. Michała Archanioła należące do Zjednoczenia w Bay City Mich. 10 dol. Helena Gaber 25 cnt., M. Zakrzewska 25 cnt. (C. d. n.)

NEKROLOGIA.

Ks. Franciszek Zadecki urodzony w Podgórzu r. 1857, były proboszcz w Osieku zmarł opatrzony św. Sakramentami w dniu 8 kwietnia 1902 w Morawskiej Ostrawie. Po sprowadzeniu zwłok odbędzie się żałobne nabożeństwo za spokój jego duszy w Podgórzu i odprowadzenie zwłoka cmentarz w Podgórzu.

Tadeusz Kłobukowski, emeryt. adjunkt wydziału rachunkowego Magistratu m. Krakowa, zmarł dnia 8 b. m.

Repertuar teatru miejskiego.

We czwartek, 10 kwietnia: „Sen nocy letniej“ dramat w 6 obr. W. Szekspira.

W sobotę, 12 kwietnia: „Tresowane dusze“ sztuka w 3 aktach przez Gabriellę Zapolską-Janowską (nowość).

W niedzielę, 13 kwietnia: „Tresowane dusze“ sztuka w 3 aktach przez Gabriellę Zapolską-Janowską.

Z literatury, teatru i sztuki.

* Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie postanowiło urządzić w maju b. r. wystawę rysunków artystów polskich, w czerwcu zaś akwarell i pastel. Pierw wymieniona wystawa obejmie wszelkie utwory oryginalne wykonane jednym tonem, zatem ołówkiem, piórem, tuszem, węglem, kredką, akwaforty i t. p., następna farbami wodnymi i pastelą.

Z obydwóch wystaw dyrekcja Towarzystwa skutecznie zakup do rozlosowania, a redakcja „Tygodnika ilustrowanego“, zainteresowana tym zamiarem, przeznacza 300 koron za najlepszy rysunek, zastrzegając sobie prawo reprodukcji tegoż dla swego pisma.

Termin do nadesłania rysunków upływa z d. 20 kwietnia, na wystawę akwarel i pastel z dniem 20 maja b. r.

* Towarzystwo ku zwalczaniu gry hazardowej w Poznaniu ogłasza konkurs na utwor sceniczny o tendencji społeczno-obywatelskiej, mający wykazać zdrożność karciarstwa i gry hazardowej i zabójczy jej wpływ na byt i moralność rodziny i społeczeństwa.

Ze względu na potrzebę spopularyzowania tychże idei w najszerszych warstwach społeczeństwa, wymagamy, aby odnośny utwór nadawał się do przedstawień amatorskich i odpowiadał następującym warunkom:

1) Utwór winien składać się, o ile możliwości, z 3 aktów, by nie było potrzeby wypełniania wieczoru dodatkami, mogącymi wrażenie sztuki osłabić.

2) Akcja utworu winna być współczesną i umiejscowioną i nie stawiać trudności co do scenerji i ukostjumowania.

3) Liczba osób działających ma — o ile możliwości — nie przekraczać 10.

4) Utwór ma mieć cechę dramatyczną, a nie być przytem pozbawionym pierwiastku satyryczno-komicznego.

Uwzględnione będą jedynie utwory, posiadające literacką wartość.

Oceny nadesłanych na konkurs dzieł podjęli się łaskawie: Marjan Gawalewicz, Józef Kościelski i Lucjan Rydel.

Jako pierwszą nagrodę wyznacza Towarzystwo ze względu na nader skromne swe zasoby materialne 300 marek, druga nagroda wynosi 150 m., trzecią nagrodę stanowić będzie list uznania.

Prace nagrodzone stają się własnością Towarzystwa. Względem prac nie przedstawionych do nagrody rezerwuje sobie Towarzystwo prawo pierwszeństwa w nabyciu. Prace winny być nadesłane aż do 1 listopada b. r. z uwzględnieniem zwykłej formy konkursowej na ręce prezesa, dra Kapuścińskiego. (Poznań, ulica Teatralna Nr 6.)

W dniu ósmego kwietnia.

Podjęcie prac parlamentarnych. — Daty statystyczne. — Rzut oka wstecz. — Wnioski, interpelacje, mowy, budżet, komisje.

Nasz korespondent wiedeński (Mm.) pisze:

We wtorek rano było znowu rojno na korytarzach Izby poselskiej. Ministrowie, posłowie, dziennikarze, petenci, publiczność, cały ten tłum, który załaził pod czas sesji kuliary, czerwona sala, galerje, bufety, urząd pocztowy, sale komisyjne, pojawiły się znowu w komplecie.

Spojrzymy wstecz, co do dnia 21 marca Izba poselska zdziła, zebrałszy się w dniu 4 lutego. Przez ten czas odbyła 29 posiedzeń. W tym czasie, jak twierdzi zestawienie jednego z dzienników wiedeńskich, postawiono 62 wniosków zwyczajnych, 27 wniosków nagłych; wręczono 517 petycyj, w tej liczbie szereg petycyj zbiorowych. Rząd wniósł 12 projektów ustaw. Zgłoszono 604 interpelacji; ministrowie odpowiedzieli na 189 interpelacji (z tych dr Koerber 59, minister skarbu dr Böhm-Bawerk 8, bardzo mało mowy; minister sprawiedliwości baron Call 28; minister rolnictwa baron Giovanelli 15; minister obrony krajowej hr. Welsersheimb 22; minister dróg żelaznych dr Wittek 31; minister oświaty dr Hartel 8).

Z Koła polskiego złożyli mandaty Romanowicz, wybrany członkiem Wydziału krajowego i dr Cwikliński, zamianowany szefem sekcji w ministerjum oświaty.

Izba poselska załatwiła z projektów rządowych: kontyngent rekrutów na 1902; koleje bosiackie; prowizorjum budżetowe na kwiecień i maj 1902; stan wyjątkowy w Tryjeście; uwolnienie pożyczki wiedeńskiej 285 milionów od należności skarbowej; konwersję akcji kolei Karola Ludwika; traktat handlowy z Meksykiem.

Rozprawa jeneralna nad budżetem zaczęła się 19 lutego; skończono ją 26 lutego. Prócz prezesa ministrów i sprawozdawcy jeneralnego dra Kathreina, przemawiało 32 mowców.

Dnia 26 lutego zaczęły się rozprawy szczegółowe. Do feryj świątecznych załatwiono pożyczkę: dwór; kancelarja gabinetowa; parlament; sąd państwowy; rada ministrów; trybunał administracyjny; kwota na wspólne wydatki; ministerjum spraw wewnętrznych; ministerjum obrony krajowej; część ministerjum oświaty i wyznań. Prócz ministrów i referentów przemawiało ogółem 136 mowców.

Prócz Izby obradowały komisje i podkomisje. W tych ostatnich projekt zniesienia terminowego handlu zbożem, wzbudzał największe rozamiętnienie. Załatwiono też w komisji projekt opodatkowania biletów kolejowych przychylnie dla projektu rządowego. W marcu wysunęła się też na pierwszy plan sprawa cukrownicza skutkiem protestu Anglii przeciw kartelom i premiom wywozowym.

TELEGRAMY.

Z Rady państwa.

Wiedeń 9 kwietnia. Na dzisiejszym posiedzeniu Izby posłów odczytano między innymi interpelację pos. Choca i tow. w sprawie incompatibilis mandatu poselskiego z urzędem państwowym i innym stanowiskiem, jak np. stanowiskiem członka Rady nadzorczej Banku i t. d.

Prezydent ministrów dr Koerber przedłożył Izbie zaproszenie do przedsięwzięcia wyborów do deputacji kwotowej i oświadczył, że wybór do tej deputacji postawiony będzie na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń.

Wszechniemieckie zachwalstwo.

Pos. Lecher zwalczał wczorajszą mowę prezydenta ministrów. Jego zdaniem, wywołała ona w całej Izbie niekorzystne wrażenie. Byłby już czas, by prezes gabinetu odstąpił od pięknych słów, a wziął się do czynów. Niemcy nie chcą i nie mogą na to pozwolić, by ich tysiącletnie dzieło zniszczyć.

Słowianie, zmieniają w sztuczny sposób niemiecki charakter miast za pomocą zarządzeń administracyjnych. Wczoraj polecił nam prezes gabinetu ciągle powtarzaną receptę „rozwaga i umiarkowanie“. Nie pomoże ona wiele Niemcom. Niemcy niemieckich okolic alpejskich i krajów sudeckich postępują solidarnie i żądają zadość uczynienia za głosowanie w dniu 21-go marca.

Pos. Lecher omawiał dalej sprawę szkolnictwa handlowego i domagał się reform na tem polu.

Po Lecherze zabrał głos minister wyznań i oświaty dr Hartel.

Mowa ministra oświaty.

Minister oświaty dr. Hartel odpowiadał między innymi na wczorajsze wywody pos. Rottera, który domagał się zniesienia egzaminu dojrzałości dla absolwentów szkół przemysłowych. Minister oświadcza: Jeżeli nie jestem tego samego zdania co pos. Rotter, że egzamin dojrzałości powinien być wogóle we wszystkich szkołach średnich jako szkodliwy zniesiony, albowiem jestem przekonany, że egzamina dojrzałości w szkołach średnich są potrzebne, a zwłaszcza w Galicji, to zgadzam się z mową, że egzamin dojrzałości w szkołach przemysłowych nie są usprawiedliwione. Jesteśmy jednak dotychczas zmuszeni do zatrzymania tego egzaminu, ponieważ według ustawy wojskowej jest on warunkiem dla jednorocznej służby wojskowej na koszt państwa. Proszę jednak być przekonanym, że rząd sam nad tem ubolewa i że obecnie właśnie toczą się rokowania z interesowanymi ministerstwami, aby w tej sprawie osiągnąć porozumienie.

Przemawiali pos. Böheim i pos. Herber, oraz ref. pos. D'Elvert, poczem przystąpiono do głosowania.

Wnieiono trzy rezolucje, a mianowicie: 1) komisji budżetowej o założenie czeskiej szkoły przemysłowej państwowej w Budziejowicach; 2) wszechniemców o założenie niemieckiej szkoły państwowej przemysłowej w Budziejowicach i 3) pos. Ploya o założenie czeskiej szkoły przemysłowej państwowej w okręgu budziejowickim i niemieckiej szkoły państwowej przemysłowej w okręgu chebskim.

Wszechniemcy domagali się, aby nad rezolucją pos. Ploya odbyło się głosowanie podzielone, osobno nad pozycją co do czeskiej szkoły i osobno co do niemieckiej. Wniosek ten jednak odrzucono, co wszechniemcy przyjęli z wielkim hałasem, świstaniem i stukaniem o pultry.

Wśród wrzawy prezydent hr. Vetter zarządził głosowanie nad rezolucją pos. Ploya.

Do rezolucji pos. Kurza, która brzmi: „Wzywa się rząd, aby założył szkołę przemysłową w Budziejowicach“, wnosi pos. Bareuther „niemiecką“.

Pos. Ploy wnosi następujące brzmienie rezolucji: „Wzywa się rząd do założenia czeskiej szkoły przemysłowej w okręgu budziejowickim i niemieckiej szkoły przemysłowej w okręgu chebskim“.

Pos. Bareuther wnosi, aby głosowanie nad rezolucją posła Ploya, która ma pierwszeństwo jako najdalej idąca, odbyło się oddzielnie i imiennie.

Pos. Derschatta przyłącza się do tego wniosku!

Prezydent hr. Vetter oświadcza, że nie przyłącza się do zdania posła Bareuthera, jednakże pozostawia rozstrzygnięcie Izbie.

Wszechniemcy temu się sprzeciwiają. Prezydent zarządził głosowanie i Izba ogromną większością oświadczyła się przeciw oddzieleniu głosowania. Za tem głosowali tylko wszechniemcy i niemiecka partja ludowa.

Prezydent chce zarządzić imienne głosowanie nad wnioskiem Ploya.

Na to wszechniemcy wszczynają ogromny hałas, świstają, biją w pulpity i t. d. Pos. Iro wyrzyna prezydentowi Izby dzwonek i rzuca nim o ziemię. Wobec hałasu przerywa o godz. kwadrans na 4-tą przerywa obrady na pół godziny.

Zamknięcie posiedzenia.

Po przerwie, o godzinie 3 kwadrans na 6, prezydent Izby hr. Vetter otwiera na nowo posiedzenie i oświadcza ze względu na spóźnioną porę, że przystępuje do zamknięcia posiedzenia.

Pos. Bareuther wyjaśnia stanowisko wszechniemców wobec postępowania prezydenta, który, jak mówi — odstąpił od praktyki i nie dopuścił do oddzielnego głosowania nad wnioskiem pos. Ploya, tylko zarządził nad tym wnioskiem głosowanie formalne. Wszechniemcy nie mogą głosować za rezolucją pos. Ploya, ponieważ pośrednio głosowaliby za założeniem szkoły czeskiej, a nie będą głosowali za żadną szkołą czeską, jak długo w budżecie figuruje pozycja cylejska.

Krok prezydenta musiał wśród wszechniemców wywołać najgłębsze oburzenie. Mimo jednakże ostrej formy, w jakiej wszechniemcy zwrócili się przeciw temu postąpieniu, nie była ona wystosowana przeciw osobie prezydenta.

Po przemówieniach pos. Malika, Skewego i Wojciecha Dzieduszyckiego w sprawie zniesienia

KAWA Z HANDLU J. PIEKŁY W PODGORZU.

Campinas zielona 1 kgr.	1 zlr. 08 ct.
Ceylon zachod.-indyjsk. 1 kgr.	1 " 60 "
Ceylon plantacyjna 1 kgr.	1 " 72 "
Ceylon oryginalny angielski 1 kgr.	2 " 20 "

Kto pragnie mieć tanio wyborną kawę, raczy zamówić na próbę. — 5 kilo wysyłam opłacone do każdej stacji pocztowej w kraju.

Ta sama palona 1 kgr.	1 zlr. 35 ct.
" " " "	1 " 70 "
" " " "	1 " 96 "
" " " "	2 " 40 "

handlu terminowego zbożem, posiedzenie zostało zamknięte o godzinie 6 wieczorem. Następnego dnia o godzinie 10 rano.

Fundacja Skarbkowska.

Lwów 10 kwietnia. W przyszłym tygodniu odbędzie się tu wspólna konferencja członków Rady nadzorczej fundacji skarbkowskiej i członków sekcji administracyjnej komisji przemysłowej w sprawie przejścia szkoły uczniów w zakładzie drohowyskim pod zarząd Wydziału krajowego.

Agitacja radykałów ruskich.

Lwów 10 kwietnia. Z Kołomyj donoszą, że dnia 18 bm. odbędzie się tam wiec chłopski, na którym omawiana będzie sprawa strejku robotników rolnych.

Ustąpienie dra Koerbera.

Wiedeń 10 kwietnia. Prezes ministrów dr Koerber oświadczył wczoraj głośno na korytarzach Izby hr. Stürgkhowi, iż jest już zajęciami parlamentarnymi zmęczony i że niebawem poda się do dymisji.

Hr. Vetter.

Wiedeń 10 kwietnia. „Oesterreichische Volkszeitung“ potwierdza wiadomość, iż prezydent Izby hr. Vetter otrzymał godność tajnego radcy. To samo pismo donosi, iż w pierwszej chwili, podczas wybuchu wczorajszej obstrukcji hr. Vetter miał zamiar podać się do dymisji. Ulegając przedstawieniom posłów, zgodził się pozostać na stanowisku prezydenta Izby, oświadczył jednak, że w razie powtórzenia się takich scen, jak wczorajsza, bezwarunkowo stanowisko to opuści.

Demonstracje niemieckie.

Wiedeń 10 kwietnia. „Neue Freie Presse“ przestrzega stronnictwa niemieckie, iż tego rodzaju demonstracje, jak wczorajsza, wychodzą jedynie na korzyść Słowian.

Z Koła polskiego.

Wiedeń 10 kwietnia. W sobotę odbędzie się posiedzenie Koła polskiego, na którym zostaną wybrani kandydaci na członków delegacji wspólnych. W pełnej Izbie wybór członków delegacji odbędzie się prawdopodobnie w przyszłym tygodniu.

Obstrukcja niemiecka.

Wiedeń 10 kwietnia. Dzisiejsze posiedzenie Izby będzie prawdopodobnie spokojne; wszechniemcy usuną się od głosowania nad rezolucją pos. Ploja; stronnictwo ludowe niemieckie rozpocznie natomiast obstrukcję tak zwaną cichą, to jest za pomocą stawiania wniosków nagłych.

Kancelarz niemiecki w Wiedniu.

Wiedeń 10 kwietnia. Kancelarz hr. Bülow przybył tu wczoraj wieczorem.

Wiedeń 10 kwietnia. Dziennik urzędowy ministerjum spraw zagranicznych wita hr. Bülowa w dniu przybycia do Wiednia radosnym artykułem wstępnym. „Fremdenblatt“ sądzi, iż pobyt kancelarza niemieckiego w Wiedniu uspokoi opinię publiczną co do losów trójprzymierza.

Wiedeń 10 kwietnia. „N. Fr. Presse“ i „N. W. Abendblatt“ omawiają przybycie kancelarza Rzeszy hr. Bülowa do Wiednia i podnoszą, że po konferencji, jaką hr. Bülow odbył z ministrem Prinettim, chce kancelarz konferować także z hr. Gołuchowskim. — Pobyt hr. Bülowa w Wiedniu przedstawia się więc jako zupełnie naturalne uzupełnienie konferencji weneckiej, przyczem oczywiście przedmiotem konferencji będzie to samo co w Wenecji, a mianowicie odnowienie trójprzymierza i traktatów handlowych. Bez wiedeńskiej konferencji spotkanie weneckie byłoby niepełnem.

„N. fr. Presse“ donosi, że hr. Bülow po stronie włoskiej znalazł zupełnie korzystne usposobienie dla odnowienia trójprzymierza i traktatów handlowych.

„N. W. Abendblatt“ sądzi, że pobyt hr. Bülowa w Wiedniu będzie przez wszystkie koła polityczne powitany z wielkiem zadowoleniem.

Mianowania i przeniesienia.

Wiedeń 10 kwietnia. Były szef biura prasowego za gabinetu hr. Clary, sekretarz ministerjalny dr Fryderyk Karminski, mianowany został radcą sekcijnym i naczelnikiem stałego biura Rady przemysłowej w ministerstwie handlu.

Wiedeń 10 kwietnia. „Wiener Ztg“ ogłasza: Cesarz nadał staroście Józefowi Harasymowiczowi we Lwowie krzyż kawalerski orderu Franciszka Józefa.

Wiedeń 10 kwietnia. „Wiener Ztg“ ogłasza: Minister sprawiedliwości przeniósł adjunktów sądowych: Feliksa Francica z Makowa do Kęt, Ludwika Dickmanna z Nowego Targu do Krościenka, Kazimierza Wiśniowskiego ze Strzyżowa

do Chrzanowa, Jana Barbackiego z Dobczyc do Wieliczki, Nikodema Palecznego z Frysztaka do Oświęcimia, Jana Kubiela z Ropczyc do Tarnowa, dra Józefa Mieroszowskiego z Biecza do Krzeszowic, Piotra Wielgusa z Czarnego Dunajca do Nowego Targu, Jana Szymeczka z Jordanowa do Skawiny, Marjana Mokrego ze Żmigroda do Grybowa, dra Stanisława Wilsona z Oświęcimia do Nowego Targu i Władysława Kuncego z Głogowa do Brzeska.

Dalej nadał minister posady adjunktom sąd.: Władysławowi Ostrowskiemu w Leżajsku, drowi Alfredowi Jendlowi w Gorlicach, Antoniemu Banachowi w Kalwarji.

Wreszcie zamianował minister adjunktami sądowymi auskultantów: Jana Parucha w Czarnym Dunajcu, Wład. Głodkiewicza w Ropczycach, Andrzeja Kurowskiego w Frysztaku, Alfreda Jossęgo w Dobczycach, Henryka Schmutza w Strzyżowie, Zdzisława Oczkowskiego w Tarnobrzegu, Zygmunta Zdankiewicza w Brzesku, Józefa Zubka w Ulanowie, Andrzeja Jurę w Głogowie, Józefa Kolbusza w Żmigrodzie, Jana Tenczyna w Makowie, Antoniego Błachocińskiego w Nowym Targu, Eugenjusza Hoffmana, Jana Wolfa i Adama Bulińskiego i dra Kazimierza Kłodzińskiego dla okręgu krakowskiego wyższego sądu krajowego, dra Władysława Wodzińskiego dla Jordanowa i koncypjenta prokuratorji skarbu dra Tadeusza Iskrzyckiego dla Biecza.

Terminowy handel zbożem.

Wiedeń 10 kwietnia. Wczoraj odbyła się tu konferencja delegatów austriackich giełd towarowych, w której wzięli udział zastępcy giełd praskiej, grackiej, linckiej, czerniowieckiej i wiedeńskiej. Po dłuższej dyskusji uchwalono wystosować do rządu memorjał z prośbą o usunięcie z projektu ustawy o reformie handlu produktami, zamierzonego zniesienia handlu terminowego zbożem, a nadto postanowienia, które zagraża autonomji giełdy, t. j. prawa nominowania sędziów przez rząd.

Katastrofy.

Lwów 10 kwietnia. W Dunajowie zniszczył onegdaj pożar 22 domów zamieszkalnych.

Sztokholm 10 kwietnia. Wczoraj wieczorem w pobliżu miasta zgorzała fabryka drożdży, przyczem zawalił się mur. 6 osób zginęło, a 8 odniosło rany.

Cheffield 10 kwietnia. W tutejszej odlewni żelaza wydarzyła się wczoraj eksplozja, przyczem 30 robotników oblał wrzący płyn metalowy. Wszyscy odnieśli bardzo ciężkie poparzenia i wątpia, czy da się ich utrzymać przy życiu.

Ks. biskup Zwierowicz.

Petersburg 10 kwietnia. „Prawit. Wiestnik“ ogłasza urzędownie usunięcie z urzędu rzymsko-kat. biskupa wileńskiego Ks. Zwierowicza.

Demonstracje w Rosji.

Petersburg 10 kwietnia. Ponieważ osoby aresztowane za ostatnie rozruchy w Moskwie i znajdujące się jeszcze w tamtejszym więzieniu, zachowują się niespokojnie, zarządzono na rozkaz cara, aby ich nie umieszczano, jak to było pierwotnie zamierzonym, w więzieniu archangielskim, tylko małemi grupami po więzieniach rozmaitych miast, ponieważ obecność tylu osób w jednym więzieniu przez dłuższy przeciąg czasu mogłaby wywrzeć niekorzystne skutki.

Pożar w teatrze.

Berlin 10 kwietnia. W oddziale maszynowym teatru niemieckiego wybuchł wczoraj pożar, który wkrótce ugaszono.

Rozruchy w Belgji.

Bruksela 9 kwietnia. Wczoraj wieczorem po zamknięciu zgromadzenia, na którym socjalistyczny deputowany Wander-Welde wygłosił gwałtowną mowę, przyszło do starcia pomiędzy około 1500 socjalistami a policją. Jeden socjalista i 2 policjantów odniosło rany. W innej dzielnicy miasta usiłowali demonstranci podpalić biuro katolickiego dziennika. Ogień szybko ugaszono. Grupa demonstrantów przeciągała przed pałac księcia Alberta. Tu zastąpili drogę demonstrantom policjanci z dobytą bronią. W starciu, do jakiego tu przyszło, trzy osoby odniosły rany.

Bruksela 10 kwietnia. Kilku set robotników, wracając wczoraj wieczorem ze zgromadzenia socjalistycznego, dopuszczało się ekscesów. Z tłumu padło kilka strzałów w okna domów, w których mieszkają księża. Na szczęście nikt nie odniósł rany.

W Antwerpji zarządzono szczególne środki ostrożności. Dworca i mieszkań deputowanych katolickich strzeże policja.

Leodyum 10 kwietnia. Wczoraj wyruszyło około 1500 robotników na dworzec kolejowy, by

powitać przybywających delegatów socjalistycznych, poczem cały pochód ruszył przez ulice do lokalu robotniczego. Policja zrobiła użytek z broni siecznej i rozprószyła tłum. — Cztery osoby ranne.

Bruksela 10 kwietnia. W St. Paul koło Louvier rzucono bombę do ogrodu tamtejszego proboszcza. Bomba wyrządziła nieznaczne szkody.

Bruksela 10 kwietnia. Ze względu na możliwość zaburzeń, minister wojny powołał rezerwę.

Bruksela 10 kwietnia. Hiszpańscy deputowani republikańscy, którzy bawili tu, i onegdaj wieczorem brali udział w zgromadzeniu socjalistycznym, zostali wczoraj przez policję stąd wydalen. Tłumy socjalistów towarzyszyły wydalonym na dworzec z czerwonym sztandarem, wznosząc na ich cześć okrzyki. — W tej samej chwili król przybył z Biarritz i wracał do pałacu. — Tłum zbliżył się do autobusu króla i wywijając czerwonym sztandarem wznosił okrzyki na cześć powszechnego głosowania i republiki. Nikogo nie aresztowano.

W Izbie reprezentantów socjaliści wnieśli interpelację w sprawie wydalenia hiszpańskich delegatów i żądali nagłego traktowania tej interpelacji.

Po przemowie ministra sprawiedliwości, który się temu sprzeciwił, uchwalono odroczyć dyskusję nad tą interpelacją.

Pogłoski fałszywe.

Londyn 10 kwietnia. Biura Reutera donosi: Wczoraj były na giełdzie rozpowszechniane pogłoski wszelkiego rodzaju w sprawie pokoju. Niemożliwością jest jednak stwierdzić, ile jest w nich prawdy, ponieważ rząd odmawia wszelkich wyjaśnień. Jak słychać, Boerowie orańscy nie chcą przyjąć propozycji pokojowych, przyjętych przez reprezentantów transwaalskich.

Wojna w Afryce południowej.

Amsterdam 10 kwietnia. Donoszą tutaj, że lord Rosebery wyjeżdża do Afryki południowej, aby na podstawie własnych spostrzeżeń przedłożyć królowi Edwardowi odpowiednie propozycje. Król jest podobno rozdrażniony przewlekaniem układów pokojowych. Kilkakrotnie głośno oświadczył, że pragnie zawarcia pokoju.

Delegaci boerscy otrzymali wiadomość, że organizacja wojsk boerskich jest wyborna, a położenie dla nich bardzo pomyślne. W otoczeniu Kiczenera panuje wielki niepokój z powodu ostatnich zwycięstw Boerów, tudzież z powodu stanowiska zajętego przez króla wobec wojny.

Traktat mandżurski.

Pekin 9 kwietnia. Biuro Reutera donosi, że Rosja i Chiny podpisały traktat mandżurski. Ze strony Chin podpisał traktat ks. Czing i Weng-Wan-Czau. Ze strony Rosji rosyjski poseł w Pekinie. Ostatni paragraf traktatu postanawia, że ratyfikowanie traktatu ma nastąpić do trzech miesięcy. Rosja godzi się oddać koleje Chińczykom pod warunkiem, że Anglja znieśnie ze swej strony wojskowy zarząd kolei w prowincji Czili.

Londyn 9 kwietnia. „Times“ donosi z Tokio, że prasa japońska przyjęła sympatycznie podpisanie traktatu mandżuryjskiego. Prasa japońska wierzy, że Rosja działa „bona fide“ i że przyczyni się do przywrócenia normalnych stosunków.

Kursy telegraficzne.

Wiedeń 9 kwietnia. (Giełda popoł.). — Godzina 3: — Marki 117.37, Renta majowa 101.55, Węg. renta koronowa 97.40, Akcje austr. zakładu kredyt. 672.50, Akcje węg. 685.—, Akcje Anglobanku 283.—, Akcje Unionbanku 595.50, Akcje Länderbanku 413.—, Akcje kolei państw. 668.50 Lombardy —, Akcje fabryki broni 333.—, Akcje tytoniowe 290.—, Akcje Alpiny 390.— Losy tureckie 107.75, Ruble 253.25.

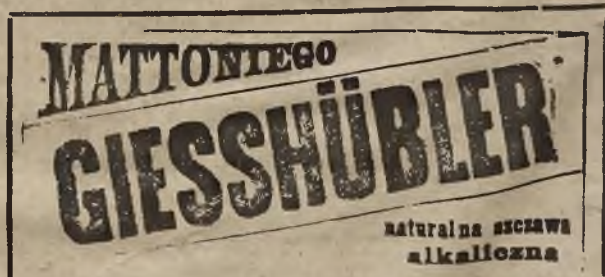
Cukier (spok.) 17.70, spirytus (niezmieniony) 37.80, nafta —.

Usposobienie ciche.

Berlin 9 kwietnia. (Giełda wieczorna). Austriackie Akcje kredytowe 210.60, Towarzystwo dyskontowe 189.—.

N A D E S Ł A N E.

Rubryka „Nadesłane“ nie pochodzi od Redakcji która też nie bierze za nią odpowiedzialności.

Kompletne wyprawy kuchenne poleca głównie **W. HALSKI**
Handel żelaza — Kraków — Sukiennice.

Odlewnia artystyczna

pomników, biustów, medalionów, tablic pamiątkowych i t. p., od najzobowiązujących do najskromniejszych, wykonuje tylko z czystego brązu, po nader przystępnych cenach. 3592 0 20

FR. KOPACZYŃSKI
Ul. Floryńska 47, Kraków.

Uczeń

tylko zamiejscowy, z ukończoną II kl. szkół średn., znajduje umieszczenie w handlu **Stefan Porębski i Sp.**, Kraków, ulica Grodzka Nr. 2. 3713 3 4

Błaga o litość

staruszka 84 lat licząca, wdowa po weteranie z roku 1831, mająca przy sobie nieniechalcie chorą córkę, o wspomnienie jakimkolwiek datkiem.

Łaskawe datki na ten cel przyjmuje Administracja „Głosu Narodu“ Kraków ulica św. Jana Nr. 3. 3170

Na Zwierzyńcu

blisko klasztoru

2 domy murowane, jeden kryty dachówką, drugi gontem, okna barokowe, piece kaflowe, kloaki angielskie, słowem wygodnie, dobrze zbudowane, z ogrodem z frontu i w tyle ze stajnią, oraz około pół mrg. gruntu, jest za 6.500 złr., z długiem 3.500, za dopłatą 3.000 złr. **do sprzedania.** Wiadomość w Administracji „Głosu Narodu“ Kraków. 3289 15 0

Tapety

Sztukaterie i dekoracje sufitowe, Papier przeciw wilgoci, Chromodiazanie (im. szyb kolor.)

poleca w największym wyborze

FABRYCZNY SKŁAD p. t.

Z. Kutrzeba

w Krakowie ul. Wiślna 11.

WZORY na prowincję wysyłamy odwrotnie. 3619 3 0

Trebennickie Likierowocowe
znakomite
za butelkę 75 centów
znana z dobroci 3631 5 0
Starka stara
* butelka 70 ct. — ** butelka 90 ct.
W HANDLU KOLONIALNYM
J. F. FISCHER, Kraków.

Znaczný dochód poboczny

mogą znaleźć Urzędnicy, Kupcy, Nauczyciele, Werkmistrzowie, Emeryci, Przemysłowcy i t. d. przez przyjęcie zastępstwa „der städtischen Kaiser Franz Josef-Jubiläums Lebens und Renten-Versicherungs Anstalt in Wien.“

Generalna Reprezentacja

dla Galicji i Bukowiny

w Czerniowcach, ul. Ratuszowa Nr. 13. 3249 3 21

Tanio do sprzedania!**Wypożyczalnia książek polskich**

składająca się z około 550 tomów oprawnych doborowych powieści.

Wypożyczalnia książek niemieckich

składająca się z około 600 tomów oprawnych doborowych powieści.

Wiadomość u **L. Poturalskiego** w Podgórzu. 3757 2 3

PASKI damskie, klamry, guziki,

polecają w wielkim wyborze:

3616 3 0

STEFAN PORĘBSKI i Ska Grodzka 2.

W niedziele i święta zamknięte.

Herbata z Brodów

Od dawna ze sw. dobroci i zapachu znaną prawdziwą

HERBATĘ ROSYJSKĄ

zbiorną majowego poleca **HANDEL**

3732

W. ADAMOWICZA

W BRODACH na pograniczu rosyjskim.

1 funt „FAMILIUNEJ“ b. dobrej Złr. 1 40
1 funt „MELANGE DEMOSKAU“ w oryg. opak., najlep. 2 50
1 funt „IMPERYAL“ cesarskiej, w oryg. opak. 3 50
1 funt „OKRUCHOW“ z najlepsz. herbat kwiatowych 1 20
KAWA CEYLON znakomita 5 kilo franco 9—

Herbata z Brodów

Zdolny i doświadczony**Buchalter**

w rozmaitych interesach handlowych i przemysłowych, władający językiem polskim i niemieckim, **poszukuje odpowiedniej posady.** — Łaskawe zgłoszenia przyjmuje Dział inseratowy „Głosu Narodu“ w Krakowie ul. św. Jana Nr. 3. 3696 5 5

Miód „Patoke“

ziarnista, wprost z pasiek podolskich, wysyła Kółko rolnicze w Buczacu, w 5-kilowych puszkach blaszanych franco do każdej stacji za zaliczką, po cenie 5 kor. 70 hal. 3661 4 4

Potrzebuję

sprytnego zastępcy do zakładu pogrzebowego. Pierwszeństwo mają ci, którzy byli w takim zawodzie. **Jan Wolny.** 3756

Korzystny zarobek

nadaje się Szanownym **Panom i Paniom** z lepszych kół Towarzystw w mieście i prowincji. — Oferty pod CC. 150 Triest I. Postlagernd. 3755 2 2

CHŁOPIEC

z dobrego domu, lat 15, rozwinięty, z 4 kl. ludowem, poszukuje miejsca jako praktykant w ślusarni lub podobnym zawodzie. — Adres: Fr. Litwin Nisko. 3760 2 2

NOWA**Pracownię Mechaniczną**

otworzył przybyły z Wiednia mechanik

Stanisław Batko

i przyjmuje wszelkie zamówienia oraz reperacje maszyn do szycia, rowerów i t. d., które będą tanio i zaraz wykonane. Wyrabia wózki dziecięce i materace stalowo-drużniane po fabrycznej cenie. Wszelkie zamówienia mogą być listownie lub ustnie uskutecznione pod adresem: **Stanisław Batko** ulica Rakowicka L. 1. 3759 2 3

170 szt. Dębów

średnicy 10 do 18 cali włącznie, gonnych i materyałowych, blisko szosy i stacji kolei w Czarny koło Tarnowa, **ma do sprzedania**

Jan Strycharski, Kraków, ulica Jagiellońska Nr. 7. 3748 3 0

Do wynajęcia

w okolicy b. zdrowej wśród ogrodów całe dwory urządzone lub pojedyncze mieszkania na lato lub rok cały. Bliższa wiadomość w Wnogo Macieja Tarkowskiego Grodzisko Galicya. 3761

Narybek karpi

dobrego gatunku

jest do sprzedania w zarządzie dóbr **Staniatki.** 3762 2 3

Emeryt. rotmistrza **Adolfa Kornber** gera c. k. rządowo upraw. 3779

Zakład wojskowo-naukowy

wraz z pensjonatem dla młodzieży szkolnej, przeniesiony został z dniem 1-go kwietnia 1902 na ulicę Karmelicką 24.

Agrom Akademik

który zarządzał dłuższy czas większymi dobrami, z bardzo dobrimi poleceniami, poszukuje posady zarządcy większych dóbr z gwarancją za dochody. Zgłoszenia: „Piódzmiat“ Lwów poste restante. 3768 2 4

Zakład Pogrzebowy Jana Wolnego

jedyny na Kraków, posiadający własny wyrób trumien.

Główny zakład pogrzebowy i fabryka przy ul. św. Tomasza L. 4, tuż przy Placu Szczepańskim Telefon Nr. 331. 3726

Filia znajduje się przy ulicy Kopernika L. 6.

Zakład urządza pogrzeby od najwspanialszych do najskromniejszych po cenach nader umiarkowanych, jak również urządza takowe na spłaty w ratach miesięcznych. Zakład pośredników żadnych nie utrzymuje i nie wysyła.

MAUTHNERA
polski Katalog Nasion o 216 stronach i 500 ilustracjach, wyszedł właśnie z druku i wysyła się go na żądanie darmo i oplatnie.
Edmund Mauthner
O. i k. Nadworny Skład Nasion
BUDAPEST, UL. ROTTENBILLERA L. 33.

Mauthnera
NASIONA
są
słynne
i 3397

**nieprześci-
gnione.**

Podręcznik o 160 stronach, zawierający wskazówki uprawy nasion warzywnych i kwiatowych, dołącza się do każdego zamówienia bezpłatnie.

**Koresponden-
cja polska.**

Rzadka sposobność

Dla Prenumeratorów „Głosu Narodu“

za 6 koron 50 halerzy

Józef Rogosz »Motory życia« 2 tomy
— »Nad Jeziozem« 2 tomy
— »Wspomnienia z roku 1870« opowiadania z wojny prasko francuskiej . . . 1 tom
(Madame Sans Gene) »Dziwne koleje« romans historyczny z czasów Napoleona I. 1 tom
Werner »Swobodny lot« 2 tomy

ADMINISTRACJA

Biblioteki Wyborowych Romansów i Powieści

Kraków, ulica św. Jana L. 3.

Biuro ogłoszeń

i wynajmu mieszkań

Wład. Grabowskiego

oraz **Biuro**

Tow. Właścicieli realności

Kraków, ul. Gołębia 14

POLECA

3722

Różne mieszkania: Zakopane „Grabówka“. Na żądanie z wiktami i usługami. Wiadomość na miejscu, lub w biurze.

Pracownia malarska: Gołębia 14 III p.

Stajnia: Kopernika 32, Smoleńsk 19, Zwierzyniecka 27, Wenecja Wolska 14, Łobzowska 41.

Sklep: Zwierzyniecka 21, Bracka 6, 10, Krupnicza 17, Krowoderska 54, Rakowicka 8, Długa 24, 45, Rynek Kleparski 19, Karmelicka 7, Grodzka 48, 51, 50, Floryńska 51, św. Tomasz 20, 9, Jabłonowskich 9.

Ogród: Karmelicka 41.

Pokój z meblami lub bez: Siemiradzkiego 20, Pędzichów 23, Rynek 32 II p., 11 III p., Lubicz 15 part., I p., Wolska 3 II p., 26, Szewska 14 II p., św. Jana 12 II p., Wojczyńskiego 18 part., Grodzka 8 I p., 29, 48, 50, 51, Podwale 10, plac Kossaka 8 I p., Smoleńsk 21 part., Rakowicka 3, św. Anny 5, Starowiślna 13 II Pawia 8, Bracka 10 II p.

2 pokoje z meblami lub bez: Plac Groble 16 part., Floryńska 24, Franciszkańska 1 III p., Szpitalna 32 I p.

Pokój przedp. i kuchnia: Krupnicza Starowiślna 16 I p., Rakowicka 17 part., 3 III p., 1 I p.

2 pokoje, przedp. i kuchnia: Bernardyńska 9 I p., Stachowskiego 85 II p., Kurniki 6 II p., Krzyża 5 I p., Lenartowicza 10 part., Sławkowska 6 II p., Pańska 11 I p., Krowoderska 54, Nowa Wieś 23, Szlak 57 II p., 6 I p., Długa 45 II p., Smoleńsk 22 part., Karmelicka 7 św. Marka 31 I p., Stachowskiego 26 I p., Starowiślna 21 I p.

3 pokoje, przedp. i kuchnia: Połewska 19 I p., św. Anny 4 II p., Długa 34 part., Studencka 2 part., Krowoderska 30 part., Pańska 10 part., Jabłonowskich 9 part., Michalowskiego 79 II p., Sławkowska 28 II p., Siemiradzkiego 16 II p., Czysła 11a II p., Nad Rudawą 21 II p., Grodzka 49 III p., 25 I p., Dębni 93 part., Szlak 13 part., Krupnicza 10 I p., Garbarska 7 II p., Basztowa 27 I p., Wolska 26 I p., 26 part., Batorego 25 III p., Graniczn 1 I p.

4 pokoje, przedpokój i kuchnia: Grodzka 50 I p., Wenecja II p., Starowiślna 21 I p., plac Groble 5 II p., Siemiradzkiego 9, Lenartowicza 10 I p., św. Filipa 23 part., Pańska 8, Wolska 26 III p., 32, Mikołajska 28 I p., II p., Retoryka I p., 11 p., 9 I p., Podzamecz 10 I p., Dębni 15 II p., par., Garnarska 3 part., Loretańska 4 I p., plac Mattejski 3 III p., Karmelicka 24 I p., 40, 41 I p., Biskupia 10 II p., Połewska 8 I p., Batorego 22 II p., Łobzowska 41 II p., Krupnicza 13 II p., Siemiradzkiego 6 part., Batorego 25 part.

5 pokoi, przedp. i kuchnia: Karmelicka 40 II p., Szewska 19 I p., Mały Rynek 1 II p., Siemiradzkiego 14 II p., Jabłonowskich 2 I p., Podwale 3 I p., Kolejowa 13 I p., Batorego 22 part., Sławkowska 31 II p., Dolne Między 9 I p., Straszewskiego 27 II p.

6 pokoi, przedp. i kuchnia: Połewska 16 I p., Starowiślna 6 II p., Łobzowska 41 II p.

7 i 8 pokoi, przedp. i kuchnia: Podwale 10 part., Kolejowa 5, Studencka 14 I p., Basztowa 27 I p.

10 pokoi etc. Kolejowa 13 I p.

Dostawa**Pomarańczowa nalewka**

poleca

Skład Win Greckich

Kraków, Jagiellońska 7.

Cała butelka 90 centów, male 50 centów.

FARBY olejne do podłóg — lakierowe i Glazury do podłóg — spirytusowe do podłóg — **Mase francuską i woskową** do zapuszczania posadzek i podłóg — **Parketyna i Wosk** do froterowania podłóg

ROGÓŹKI

kokosowe, szcztotkowe i żelazne — **Szcztotki** do wycierania podłóg do przedpokoi — **Szcztotki** higieniczne do czyszczenia dywanów — **Maszynki** z płytą ukladkową do froterowania

Szcztotki do froterowania
Szcztotki do zmiatania
Szcztotki do szurowania
Szcztotki do sufitów
Szcztotki do czyszczenia mebli
Szcztotki do czyszczenia obuwia

Szcztotki do sukien
Szcztotki do aksamitów i kapeluszy
Szcztotki do mycia flaszek i szklanek
Szcztotki do szkieł od lamp
Szcztotki do kominów
Szcztotki do dywanów

Opal, Feraxolin, Benzolinar, Aphanizon, Amoniak, Korę kwilaja, Korzeń mydlany, oraz inne **środki** do czyszczenia sukien z plam
Farby i Krochmal do firanek, **Farby** do materyj, **Farby** (bez trucizny) **roślinne** do cukrów, potraw i likierów

Lakiery, Kremy i Pasty do lakierowania i odświeżania kolorowych bucików — **Lakier mieniący na obuwie** — **Lakier na kalosze** — **Smarowidło** na obuwie. 3716

polecają najtaniej

Reim i Spółka

KRAKÓW

Rynek L. 37, Linia A-B

„PORKIN“
do tuczenia świń

Trzepaczki trzezinowe
Piórosusze do kurzu
Łopatkki blaszane do śmieci
Łopatkki i zmiotki do stołów
Mieszki do samowarów
Sznury do rolet
Papiery transparentowe
Linewki, bezpieczeństwo do opasywania się przy myciu szyb
Środki desinfekcyjne — **Środki owadogubne**
Lampki platynowe
Aparat Longlife do odświeżania powietrza w lokalach

Maszynki do prania
Wyżymaczki z gumow. walami
Wieszadła na bieliznę
Sznury do bielizny
Artykuły do prania i prasowania
Lessive Phoenix najlepszy proszek do prania

KALOSZE ROSYJSKIE I AMERYKAŃSKIE
Pantofelki domowe
Płachty nieprzemakalne — **Płaszczki** gumowe.

Tylko co wyszło dzieło
pod tytułem:

ONTOLOGIJA
(Metafizyka)

napisał na podstawie realnego doświadczenia

Leon Birecki.

str. 159 w 8-ce. 3728

Cena egzempl. 2 korony
a z przesyłką o 45 h. więcej.

Skład główny w księgarni katolickiej

Dr Wł. Miłkowskiego

w Krakowie

Rynek, 30. Telefonu Nr. 418.

Wolna posada.

Inteligentny młody człowiek

fachowo wykształcony, z kilkoletnią praktyką w zawodzie bankierskim, rutynowany w korespondencji polskiej i niemieckiej (warunek nieodzowny) znajdzie umieszczenie. Własnoręcznie oferty z podaniem wieku, kwalifikacji, dotychczasowego zatrudnienia, tudzież żądanej płacy, należy adresować: 3793 1 3

Dom bankowy

August Raczyński, Kraków.

Reflektanci zamiejscowi zechcą założyć fotografię.

ODEZWA!

Engeniusz Lesny, były c. k. strażnik skarbu w Palezyniech o. p. Toki, katolik, od 5 lat pozbawiony zupełnie możliwości chodzenia, bez emerytury z braku nstawowych lat służby, bez rodziny już i wogóle bez wszelkiej pomocy, nieporadny i wszechstronnie opuszczony — zmuszony jest prosić szlachetne i litościwe serca o łaskawą zapomogę, za które „Bóg zapłać“.

Dwie młode bony francuski, z chlubnymi poleceniami, są zaraz do umieszczenia przez Biuro nauczycielskie Stefani z Trembeckich Zwilling, Kraków, ulica św. Jana Nr. 2, róg Rynku głównego. 3791 1 4

Korzystny interes!

W pierwszorzędnym miejscu kąpielowym w Galicyi, do odświeżenia urządzona z komfortem **Restauracja** z cuklarnią i kawiarnią, wraz z zasobami. — Wiadomość w handlu J. Woyciechowski, ulica Szpitalna Nr. 19 Kraków. 3766 1 6

Parcela
na Groblach

do zamiany na dom nie wielki. Pośrednictwo wykluczone. — Wiadomość w handlu pod firmą „Szarski i Syn w Krakowie“.
3785 1 1

Do sprzedania

duża klatka z całym urządzeniem wygodnym. Szpitalna 32 I piętro. 3735 2 3

Maszyna nożna do szycia

w bardzo dobrym stanie, do sprzedania ulica Wolska L. 5, I piętro. 3786 1 3

Księgarnia S. A. Krzyżanowskiego

w Krakowie — poleca

Golian Z. ks. Miesiąc Maryi zawierający Msze Śte na wszystkie dni Maja oraz Rozmyślenia na każdy dzień. 3789 1 10

Cena egzemplarza oprawnego w płótno Kor. 1-60 h.
„ „ z przesyłką pocztową „ 1-70 „

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

BILANS

TOWARZYSTWA HANDLOWEGO W DĘBICY

stowarzyszenia zarejestrowanego z ograniczoną poręką
za rok 1901.

Stan czynny		Stan bieray	
Z Rku	Udziałów		
„ „	funduszu rezerwowego	27627	69
„ „	pożyczek sklep	5298	33
„ „	„ mleczarnia	59000	—
„ „	wierzycieli sklepu	7200	—
„ „	„ budowy	39233	86
„ „	„ mleczarni	14504	91
„ „	funduszu strat	4088	05
„ „	dłużników sklep	439	23
35215	75	„ „	
3105	25	„ „	
5129	67	„ „	
41740	45	„ „	
1067	39	„ „	
1181	03	„ „	
492	30	„ „	
2040	52	„ „	
10214	55	„ „	
200	—	„ „	
61514	55	„ „	
1780	82	„ „	
	czysty zysk	6290	21
163682	28	163682	28

Rachunek Strat i Zysków.

Zysk		Strata	
23691	51	Z Rku Towarów	
		„ „ kosztów administracji	12949 94
		„ „ odsetek	3511 95
		„ „ nieruchomości	185 92
		„ „ urzędzenia	753 49
		czysty zysk	6290 21
23691	51	23691	51

Stan członków:

Z końcem roku 1900 liczyło Towarzystwo członków	41
w roku 1901 ubyło członków	1
zostało członków	40
w roku 1901 przybyło członków	8
z końcem roku 1901 członków	48

Dyrekcja Towarzystwa handlowego w Dębicy

Henryk Zanderer m. p.

Ks. E. Wolski

Karol Hruby m. p.

Komisja rewizyjna

Tadeusz Skotuba

Mikołaj hr. Rey

Franciszek Pieniążek.

Pół kilo pierza gęsiego
tylko 60 centów

roszyłam zupełnie nowe, szare gęsie pierze ręką darte, pół kilo tylko 60 ct. to samo w lepszym gatunku tylko 70 ct. w pocztowych pakietach próbnych 5-kilowych za pobraniem pocztowym. J. Krasi handel pierzem w Smichowie koło Prażi (Czechy). Wymiana dozwolona. Upraszam o dokładny adres. 3191 1 1

PERFUMY

na wagę i we flakonach,

WODY kolonjska, ateńska, chłnowa i inne na wagę i we flakonach oryginalnych — oraz

Wielki wybór mydełek toaletowych poleca 3615 9 0

Czesław Smiechowski
ulica Mikołajska L. 4.

Podziękowanie.

Pragnąc spełnić obowiązek głębokiej wdzięczności wobec wszystkich, którzy raczyli wziąć udział w oddaniu śp. żonie mojej **Karolinie** ostatniej usługi w dniu 28 marca br. a mianowicie: Przewielebnemu **Duchownictwu** miejscowemu, Szanownemu **Cechowi** murarzy w Podgórzu, który wystąpił ze swoim sztandarem, W. m. **P. lekarzowi Drowi** i **włatkowi**, który w czasie długotrwałej choroby mojej żony, otaczał ją nie tylko staranną opieką, lecz starał się wszelkimi możliwymi środkami ulżyć jej w tej ciężkiej i nieuleczalnej chorobie, następnie **Szanownej Publiczności** z Podgórza i z Krakowa za tak liczny udział w pogrzebie, niemniej i tym wszystkim którzy bądź osobiście, bądź listownie lub telefonicznie okazali mi w tak ciężkim smutku swoje współczucie, — składam na tej przynajmniej drodze serdeczne „Bóg zapłać“.
3790
Podgórze dnia 9 marca 1902.

Wiktor Jenkner
z synami.

L. 6072.

Ogłoszenie.

Wskutek rozporządzenia Wydziału krajowego z dnia 26 marca 1902 r. L. 15481 rozpisuje się niniejszem **H-cytacyę** na dostawę płócien, drelichów, płócienek, koców i t. d. na rok 1902 a mianowicie:
Płótna na koszule, prześcieradła, poszewki, śpienniki i ściereki około 12000 m.
Drelichów i płócienek na spodnice, kaftaniki, szlafroki około 2000 m.
Koców około 80 sztuk
Trzewików i pantofli około 300 par.
Oferty należy ostatecznie w kopercie zapieczętowanej wraz z 5% wadium od sumy na podstawie żądanych cen przypadającej w gotówce lub efektach pupilarne bezpieczeństwo mających, należy składać w godzinach urzędowych w biurze Dyrektora krajowego szpitala św. Łazarza w Krakowie do dnia 23 kwietnia 1902 do godziny 12 w południe.
Warunki licytacyjne można przejrzeć w kancelaryi Zarządu szpitala św. Łazarza. 3778 3 3
Dyrektor kraj. szpitala św. Łazarza
Ponikło m. p.

W uroczej okolicy
ziemi nowosądeckiej wieś z wolnej ręki do sprzedania. Wiadomość u właścicieli domu ul. św. Anny 4. 3788 1 5

KRAKOWSKI BAZAR KOMISOWY
ulica Sławkowska L. 3, (Hotel Saski), 3309
Obuwie męskie, damskie i dziecięce, **Pantofle** różnego rodzaju, **Wielki wybór** wyrobów galanterijnych: ramek, kałamarzy, tacek, koszyków i t. p. za bezcen,
Prosimy w własnym interesie Szan. P. T. Publiczność pamiętać o Bazarze i takowy odwiedzać, wstęp wolny od godz. 8 rano do 9 wieczór.

Na sezon budowlany

ośmielam się polecić WPP. Właścicielom realności i Budowniczym, jako pokrywacz dachów cynkiem, miedzią, blachą żelazną pocynkowaną, po cenach bardzo przystępnych, mając do tego odpowiednie **Maszyny pomocnicze**, podejmuję się również instalacji wodociągów ręczną za każde roboty. Poleca własnego wyrobu **Wanny** i wszelkie przyrządy kąpielowe i do obsługi chorych służące, oraz wszelkie naczynia gospodarze. (Cenniki na żądanie przesyłam darmo).

W. KOSYDARSKI

konc. Blacharz i instalator wodociągów, 3781 1 36
Kraków, Rynek główny L. 24, (naprzeciw Odwachu).

Józef Maskoff

CAR JEDZI

Sztuka w I akcie

opuściła prasę i jest do nabycia **we wszystkich księgarniach.**

Cena egzemplarza Kor. 1-2

Z przesyłką Kor. 1-40.
3746 3 0

„KONWALIE“

Proszę o danie mi sposobności odwiedzić. — „A. B.“ poste restant Grybów. 3794 1

Tuberosa 88

raczy odebrać list z pocztą 3795 1 1

Dom mieszkalny

z ogrodem, przy ul. Garniejskiej, do sprzedania. Bliższa wiadomość u właścicieli, ul. Krupnicza L. 28 part. od godz. 3 do 5. Pośrednictwo wykluczone. 3787 1 8

Doświadczony i pracowity **Rzeczoznawca ekonomiczny** (Czech), w sile wku, żonaty, z rolniczą szkołą, z 20-letnią praktyką, z większą kaucją, szuka posady zaraz lub od 1-go maja (ew. poręczający dzierżawę). Łaskę zgłoszenia przyjmuję p. R. Hau Inspektor OO. Dominikanów w Zarydach p. Kulików. 3784 1 3

Fabryka pieców kaflowych

przyjmuje wszelkie zamówienia wchodzące w zakres kucharstwa, sprzedaje kafele, sztuki różnego gatunku, cenach konkurencyjnych, dobry wyrób i sumienne wykonanie ręczę jako fachowiec.
Władysław Wojtyga
Kraków, ul. Zwierzyniecka 3562 7 8

Skład ram i obrazów

E. LEICHT

w Krakowie, ul. Pijarska 1 (przy bramie Floryańskiej).
Wszelkie zamówienia i reperacje w tym dziale wykonuje bardzo tanio. 3718